

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П’ЯТНИЦЯ, 8 ЛЮТОГО 2008 РОКУ ЧИСЛО 6 VOL. CXV FRIDAY, FEBRUARY 8, 2008 No. 6

НА ТЕМИ ДНЯ

Критика – так, але не критиканство

Петро Часто

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – Вільна і незалежна Україна, серед інших першорядних ознак, асоціюється з вільним і незалежним словом. Тільки чи справді вільне воно, якщо майже всі газети й інтернетні веб-сайти сьогодні змагаються за дуже сумнівні лаври – хто дошкульніше висловиться на адресу Президента Віктора Ющенка? При цьому критичні стріли летять з протилежних сторін: одні автори вбачають в керівникові держави м’якотілого, безвольного ліберала, котрий не хоче брати на себе відповідальність ні за що, інші тим часом лякають Ющенком-диктатором і звинувачують його в намірах змінити устрій на виключно президентський, підпорядкувати собі і уряд, і парлямент, а на випадок масових протестів – тримати під своєю рукою Національну ґвардію.

Можна було б справді списати голоси невдоволення на свободу слова: кожен погляд має право на оприлюднення. Але чи кожен – суспільно значимий? І якщо висновки суперечать один одому, то чи не зводяться обидві антипрезидентські хвилі до нуля? На жаль, думати так не дозволяють самі імена журналістів, відомих в Україні високим рівнем аналізи суспільних явищ і процесів. То, може, нема тут ніякої суперечности – просто різні аналітики бачать різні сторони одного й того явища, яке називається Президентом В. Ющенком?

Сергій Рахманін, один з найвідоміших в Києві журналістів, вважає, що мрією В. Ющенка є „розводити і царювати. Тому що керувати він ніколи не вмів, а управляти ніколи не хотів... Він – клясичний приклад пана. Такий собі сучасний Манілов, який живе у світі абстрактних прожектів і розмірковує, наскільки український народ гармонієє з українською природою. Тільки пан може собі дозволити витійствувати про проблеми бездомних дітей з келихом французького вина в руці, за столом, який вгинається від наїдків... Панське, а останнім часом відверто хамське, поводження Ющенка з членами фракції „НУ-НС“ стало традицією...“ („Дзеркало тижня“, ч. 48, 15-21 грудня 2007 року).

Ні, В. Ющенко – не панок-ліберал і не демократ, він – авторитарник, який невдовзі після виборів „почав диктувати демократично вибраним політичним силам, що їм робити“, – пише в „Українській правді“ політолог Євген Булавка. Подібними очима бачить справу професор-політолог з Могилянки Олексій Гарань: „В контексті нинішніх політичних розкладів В. Ющенко хоче позиціонуватися як арбітр, показати, що саме його рішення є вирішальними“.

І навіть з-за кордону так виглядає, що В. Ющенко повторює помилки 2005 року. „Президент перешкоджає здійсненню плянованої візити прем’єр-міністра до Москви, стримує ключові призначення до уряду, видає щоденні інструкції прем’єр-міністрові, включаючи стримування приватизаційних плянів на цей рік, видає пропозиції до „Закону про Кабінет міністрів України“, що у свою чергу підважує силу уряду...“, – це погляд експерта з Університету Джорджа Вашінґтона проф. Тараса Кузя.

А коли Президент В. Ющенко повідомив про намір перетворити Внутрішні війська в Національну ґвардію і підпорядкувати її собі, то вже не тільки опозиція, але з боку пропрезидентських партійно-політичних сил почулися голоси невдоволення й осуду.

Не позаздриш українському Президентові. Опинився наче на етапі: крок вправо, крок вліво – критична „куля“ в спину. Ніби й самозрозуміло: якщо його так надпильно стережуть, то, мабуть, дає певні підстави для цього. Але передусім придивімося до „конвоїрів“. Засоби масової інформації в Україні досі не скористалися свободою слова, щоб стати „четвертою владою“ в країні – тією владою розуму і правди, під впливом якої суспільство врешті-решт повинно усвідомити і відчути себе над державою, а не під нею, тією владою, котра кличе до життя і найактивнішої, найпродуктивнішої дії різні громадські структури, надає їм трибуну, піднімає цю трибуну на той всеукраїнський рівень, на якому ті перші три влади вже не можуть її зіґнорувати. Ці перші три влади ніколи не будуть зацікавлені в становленні ось такого сильного, дієвого громадянського суспільства, тому це завдання лежить майже винятково на плечах засобів масової інформації. Натомість вони буквально присмокталися до урядових кіл, змагаючись у „професійному“ перемиванні кісточок кожного грішного посадовця. А позаяк безгрішних там зовсім мало, то такого перемивання вистачить ще надовго. Тим часом народові від цього нема ніякої користи. Навпаки, начитавшись антиющенківської, антитимошенківської, антиянуковичівської „чорнухи“, він байдужіє до політики, бо „всі вони там – однакові“. Нема користи й самій журналістиці, бо в критич-

(Закінчення на стор. 3)

Схвалено вступ України до СОТ

ЖЕНЕВА. – У вівторок, 5 лютого, Генеральна рада Світової організації торгівлі (СОТ) на своєму засіданні схвалила вступ України до СОТ. Головуючий на засіданні Генеральної ради посол Республіки Чилі Маріо Матус, який опікується у СОТ українським питанням, поставив на голосування рішення щодо схвалення звіту робочої групи та проєкту протоколу про вступ України до СОТ.

Генеральна рада СОТ підтримала ці рішення, після чого М. Матус привітав з цим успіхом присутнього на засіданні Президента України Віктора Ющенка. Посол нагадав, що повноправним членом СОТ Україна стане через 30 днів після ратифікації документу у Верховній Раді. М. Матус також сказав, що Україна є прикладом для інших країн як країна, яка йде шляхом лібералізації економіки, зокрема в сільськогосподарській сфері. Крім того, М. Матус повідомив, що в звіті робочої групи, крім протоколу про вступ України до СОТ, є графік поступок та умов щодо приєднання до ринку товарів.

Україна сподівається найближчим часом розпочати переговори про створення зони вільної торгівлі з Европейським союзом.

(Закінчення на стор. 3)

Українська діяспорна олімпіяда відбудеться в липні 2008 року

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. – Олімпіяда – незабутнє свято сили, спритности, витривалости... У пам’яті багатьох ще живі враження від останньої Української діяспорної олімпіяди. Здається, що вона ніби вчора була. Але минуло вже вісім років, і на зміну Олімпіяді-2000 надходить Українська діяспорна олімпіяда-2008. 1 лютого Головну канцелярію Українського Народного Союзу, редакції газет „Свобода“ і „Український тижневик“ відвідали організатори Олімпіяди-2008 – голова комітету з підготування Олімпіяди Ігор Чижович, його заступник Орест Лисюк та координатор діяльности Іриней Ісаїв. І. Чижович відповів на запитання редактора „Свободи“ Левка Хмельковського.

– Коли саме і де відбудеться Олімпіяда-2008? Яка її програма?

– Олімпіяда-2008 триватиме три дні – 4-6 липня 2008 року. Це дні святкування Незалежности США. Місце проведення – спортова оселя „Тризуб“ в Горшамі, Пенсильванія. Змагання з плавання, відбиванки та легкої атлетики відбудуться у найближчій школі. Крім цих видів спорту, в програму змагань введено копаний м’яч (футбол), теніс, ґольф, шахи. Крім спортових заходів, ми готуємо велику програму відпочинку і розваг. Першого дня, у п’ятницю, на „Тризубівці“ відбудеться прийняття для учасників змагань і гостей, наступного дня буде концерт і забава під гру двох оркестр, в неділю –

(Закінчення на стор. 21)

Під час зустрічі 1 лютого в Головній канцелярії УНСоюзу (зліва) Орест Лисюк, президент УНСоюзу Стефан Качарай, Ігор Чижович, Іриней Ісаїв.

Фото: Л. Хм.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Ухвалено рішення про депортацію І. Дем'янюка

ВАШІНҐТОН. — Суддя в Сполучених Штатах 29 січня ухвалив рішення про депортацію до України Івана Дем'янюка, якого звинувачують у тому, що він ніби був наглядачем в концентраційному таборі під час Другої світової війни. Сам І. Дем'янюк стверджує, що був в таборі не охоронцем, а в'язнем. І. Дем'янюк, якому 85 років, понад 30 років боровся за право залишитися в США. Це була довга та важка юридична боротьба. Адвокат І. Дем'янюка заявляв, що депортувати його клієнта до України буде, так само, як кинути його в басейн з акулами. Однак, чільний суддя іміґраційної служби в штаті Огайо не взяв до уваги ці заяви. І. Дем'янюка вислали до Ізраїлю у 1977 році, за звинуваченнями в тому, що він ніби працював наглядачем у концентраційному таборі Треблінка у Польщі і був навіть знаний як „Іван Грозний". Тоді його засудили до смертної кари, але його виправдав ізраїльський суд. І. Дем'янюк повернувся до США, але три роки тому втратив американське громадянство. Він має місяць, аби подати апеляцію на рішення суду про його депортацію. *(ББС)*

Сенатор США закликав підтримати Україну і Грузію

ВАШІНҐТОН. — Співголова комітету з закордонних справ Сенату США сенатор Ричард Луґар 1 лютого вніс на розгляд Сенату резолюцію на підтримку приєднання України та Грузії до Пляну дій для набуття членства в НАТО (ПДЧ). У заяві з цього приводу він сказав, що мета резолюції – продемонструвати, що Сенат рішуче підтримав би ініціятиву уряду Президента Джорджа Буша про те, щоб союз НАТО якнайскоріше включив Україну та Грузію до ПДЧ. Р. Луґар наголосив, що провідники України та Грузії висловили чітке бажання вступити в НАТО, і що обидві країни зробили значний поступ на шляху наближення своїх країн до стандартів НАТО. Водночас він висловив упевненість, що президенти Віктор Ющенко і Михайло Саакашвілі свідомі того, що членство їхніх країн у НАТО неможливе без підтримки електоратів обох країн. У Грузії, нагадує він, 76.22 відс. виборців підтримали членство їхньої країни в НАТО на референдумі. Українські провідники вказали на необхідність проведення в майбутньому всенаціонального плебісциту з приводу цього питання, зазначив у своїй заяві Р. Луґар. Р. Луґар наголосив, що резолюція здатна послужити потужним сиґналом для уряду Дж. Буша, союзників США у НАТО і народів України та Грузії для підтвердження того, що США готові тісно співпрацювати з обома країнами задля зміцнення миру і безпеки в Европі та Евразії. *(Радіо „Свобода")*

Виділять кошти на придбання Народного дому в Перемишлі

ЛЬВІВ. — Голови трьох обласних рад – Івано-Франківської, Тернопільської та Львівської – взяли на себе зобов'язання віднайти 500 тис. дол. на придбання Народного дому у Перемишлі (Республіка Польща), з метою організації там Українського культурного центру. 1 лютого голова Івано-Франківської обласної ради Ігор Олійник на запрошення керівництва Львівської облради взяв участь у розширеному засіданні голів згаданих трьох облрад, під час якого було прийнято рішення про віднайдення цими областями коштів на придбання Українського народного дому у Перемишлі. За підсумками засідання прийнято рішення, що на ці потреби 250 тис. дол. виділить Львівська обласна рада, і по 125 тис. дол. Тернопільська та Івано-Франківська обласні ради. „Народний дім" плянують перетворити на Український культурний центр. *(УНІАН)*

Можна не поспішати здавати мандати

КИЇВ. — Парляментарі, призначені на посади у виконавчу владу, можуть не поспішати складати депутатські мандати. Конституційний суд 31 січня визнав неконституційним закон „Про особливості звільнення з посад осіб, які поєднують депутатський мандат з іншими видами діяльности". Його ухвалили ще влітку 2005 року, ще під час першого прем'єрства Юлії Тимошенко. Тоді кілька новопризначених високопосадовців не хотіли здавати депутатські мандати. Судді вирішили, що вимога закону про припинення депутатства протягом 20 днів після призначення на нову посаду не відповідає Конституції. Якби рішення Конституційного суду було іншим, кілька високопосадовців могли втратити свої крісла. Ще не склали повноваження народних депутатів секретар Ради національної безпеки і оборони Раїса Богатирьова, голова Контрольно-ревізійного управління Микола Сивульський, голова податкової адміністрації Сергій Буряк. Це подання до Конституційного суду внесли депутати блоку Ю. Тимошенко на початку минулого року. Тоді на підстави норми цього закону вони вимагали відставки уряду Віктора Януковича. Цією ж нормою один раз скористався Віктор Ющенко. Це було у травні минулого року. Президент скасував власний указ про призначення Святослава Піскуна на посаду Генерального прокурора, бо той не склав депутатських повноважень. Звільнення тоді спричинило захоплення прокуратури спецпідрозділом міліції на чолі з міністром внутрішніх справ Василем Цушком. *(ББС)*

Новий представник Президента у Криму

КИЇВ. — Президент призначив своїм постійним представником у Криму Леоніда Жунька. 56-літній Л. Жунько народився на Луганщині, але більшу частину свого життя працював у Севастополі. Протягом 1999-2005 років він очолював Севастопольську міську держадміністрацію. Усі ці роки він був членом Народно-демократичної партії, але уже 2006, а потім 2007 року – кандидував до Верховної Ради України за списком Бльоку Володимира Литвина як член Народної партії. У Севастополі він зарекомендував себе як вірний прихильник колишнього Президента Леоніда Кучми та ініціятор програми демілітаризації міста та перетворення його в туристичний і транспортний центр. Зокрема пропаґував будівництво нових вантажних терміналів на берегах севастопольських бухт. Попереднього представника Президента в Криму Володимира Хоменка наприкінці минулого року призначили заступником міністра внутрішніх справ України. *(Радіо „Свобода")*

Польща спрощує правила для українців

ВАРШАВА, Польща. — Від 1 лютого громадяни України, Білорусі й Росії не потребуватимуть дозволу на працю в Польщі, якщо їхня праця триватиме не довше, ніж шість місяців протягом одного року, повідомила міністер праці і соціяльної політики Польщі Йоланта Федак. Проте для в'їзду до країни навіть без дозволу все одно потрібна відповідна віза. Міністер праці та соціяльної політики Польщі розповіла, що підписала нове урядове розпорядження з відповідною нормою. Раніше громадяни трьох держав могли працювати в Польщі без дозволу на працю по три місяці протягом пів року. Зміни внесли на прохання польських працедавців, передовсім у галузях будівництва, сільському господарстві й у сезонних роботах. Нагадаємо, Польща посилила візовий режим з Україною після приєднання до Шенґенської зони наприкінці грудня 2007 року. Тоді ж до Шенґену увійшли ще дві сусідки України – Словаччина й Угорщина. Нові візові правила спровокували протести з боку українців, які проживають на прикордонних з Польщею територіях і вже не можуть, як раніше, легко перетинати кордон. 28 січня відбулася візита міністра закордонних справ Польщі Радослава Сікорського до України. Після зустрічі з Президентом України Віктором Ющенком польський міністер пообіцяв зробити все, щоб спростити візовий режим для громадян України .*(„Львівська газета")*

Понад 20 тис. водіїв позбавлено прав

КИЇВ. — Понад 20 тис. українських водіїв втратили посвідчення у висліді нової кампанії Державної автоінспекції, що має на меті покращити безпеку на автошляхах. Міністерство внутрішніх справ повідомило 30 січня, що за 20 днів так званої спецакції з подань ДАІ суди позбавили водійських прав 20,261 тис. осіб. Автоінспекція оголосила жорстку кампанію у відповідь на заклик Президента, який висловив стурбованість надзвичайно високою аварійністю. Згідно з офіційною статистикою, за минулий рік в Україні в автокатастрофах загинули 9,482 тис. осіб (приблизно 70 тис. зазнали травм). Поява великої кількости працівників ДАІ призвела не тільки до зменшення аварій, а й автомобілів на дорогах. Налякані небаченою суворістю інспекторів, багато водіїв пересіли на громадський транспорт чи таксі. Про збільшення клієнтів свідчить не одна перевізна компанія. Крім того, за спостереженнями, наприклад, киян, відколи державтоінспекція розпочала „місячник", значно поменшало затримок в русі, навіть у годиniпік. *(ББС)*

Звільнили редактора „Львівської газети"

ЛЬВІВ. — Головного редактора „Львівської газети" Ігоря Гулика звільнили з посади. Причиною звільнення стала низка публікацій про земельний дерибан у Львові. Йшлося про долю ділянки в межах знесення парку, яку хотіли забудувати, та міська рада своєю ухвалою віддала її одному з підприємців. „Ця історія тривала з літа минулого року. Наш журналіст був залучений до комісії, яка вивчала це питання, і зараз міська рада вимушена була визнати, що ухвала про земельну ділянку була незаконною", – говорить І. Гулик. Коли остання публікація з'явилася на шпальті газети, Роман Шлапак (власник „Львівської газети" та мережі „супермаркетів" у Львові) дав вказівку директорові „Львівської газети" оголосити його рішення про усунення головного редактора. 29 січня колектив скерував звернення до Р. Шлапака, де вимагає скасувати це рішення. Також журналісти вимагають зустрічі у форматі „власник – головний редактор – журналісти", щоб обговорити засади редакційної політики, які були прийняті, але не підписані власником. „Якщо ці вимоги не будуть здійснені, газета, мабуть, не вийде 3 лютого, а журналісти розпочнуть страйкування", сказав І. Гулик. Наразі зв'язатися з Р. Шлапаком та отримати його коментар не вдається. *(Інститут Масової Інформації)*

Львівських школярів навчать боротися з корупцією

ЛЬВІВ. — З грудня 2007 року у понад 1,000 школах Львова і области запровадили лекції про антикорупцію. Викладають їх у шкільному курсі „Правознавство" для учнів 8-11 кляс. Методику викладання розробив громадський Центр єднання европейської молоді „За спільне майбутнє" разом з головним управлінням освіти і науки Львівської облдержадміністрації. Улітку минулого року проведено соціологічне дослідження у двох групах старшоклясників, яке, зокрема, виявило тенденцію, що школярі все частіше вважають: без „блату" неможливо влаштуватися на добру працю. Лекції про антикорупцію викладають в Україні вперше, натомість у Польщі подібні програми діють з 2003 року. Якщо на Львівщині програма виявиться успішною, то її поширять на всі області України. Для нової програми видано посібник „Корупція та відповідальність за корупційні діяння" та 20-хвилинний навчальний фільм „Як не стати жертвою корупції: для старшоклясників і не тільки...". Підготували і педагогів: для вчителів історії та правознавства провели вишколи „Методика впровадження та викладання лекцій „Школа антикорупції". *(„Високий Замок")*

Нове досягнення УНСоюзу: продаж Пенсійних грамот перевищив суму 1 млн. дол.

ПАРСИПАНІ, Ню-Джерзі. — Забезпеченева діяльність Українського Народного Союзу за січень 2008 року увійде в історію нашої організації новим рекордом, найвищим в останньому десятилітті: продаж нових Пенсійних грамот досягнув понад 1 млн. дол.

Про цю небувалу подію 1 лютого повідомив президент УНС Степан Качарай на зборах працівників. Він також поздоровив Христину Козак, Головного секретаря УНС, та всіх працівників з цим досягненням і подякував за їхню працю та наполегливі зусилля. У свою чергу, Х. Козак висловила признання секретарям Відділів та продавцям, які доклали своїх вмінь та енергії до цього надзвичайного успіху.

Касир УНС Рома Лісович прозвітувала, що цей січневий одномільйоновий успіх є продовженням зросту продажу Пенсійних грамот, котре мало свій початок у другій половині 2006 року. Для порівняння вона підкреслила, що продаж Пенсійних грамот за цілий 2006 рік досягнув майже 1 млн. дол. Далі Р. Лісович сказала, що хоч відсотки, пропоновані УНСоюзом, наступного тижня будуть нижчими, проте відсотки наших Пенсійних грамот залишаються конкуренційними. Незважаючи на спад бірж і відсотків, тека вкладів капіталу УНСоюзу залишається сильною і зиск постійно поліпшується, з уваги на нашу збалансовану стратегію вкладів. „Якщо січень є прикладом, то весь 2008 рік повинен бути успішним для УНСоюзу" – запевнила Р. Лісович.

Схвалено вступ...

(Закінчення зі стор. 1)

Про це заявив Президент України, виступаючи на Генеральній раді СОТ у Женеві. За його словами, Україна розглядає цей етап, як важливий у процесі просування до вільного руху товарів, капіталу і робочої сили.

В. Ющенко також підкреслив, що Україна виступає за те, щоб усі торговельні взаємини між країнами світу базувалися на принципах рівного партнерства, відкритости, відмови від перешкод і обмежень.

Разом з тим Президент В. Ющенко висловив переконання, що вступ України до СОТ підвищить рівень життя і добробут громадян. Джерелом для цього стануть структурні реформи, стабілізація законодавства, постійне підвищення конкурентноздатности української економіки.

Президент пообіцяв, що Україна буде відповідальним партнером і повністю виконуватиме свої зобов'язання, пов'язані з відкриттям ринків, лібералізацією режимів, гармонізацією свого законодавства з правовим полем СОТ.

В. Ющенко пообіцяв, що невдовзі Україна створить відкритий ринок землі, ухвалить новий податковий кодекс. „Ми прямуємо до правової держави, в якій судова влада буде дійсно незалежною і міцною гілкою влади, а права і свободи людини будуть надійно захищені", – сказав він.

В. Ющенко пообіцяв, що Україна не перешкоджатиме вступові Росії до СОТ і висловив переконання, що всі країни, у тому числі й пострадянські, мають формувати свої взаємини на базі правил СОТ. „Україна ніколи не підтримуватиме привнесення невиправданих і штучних ускладнень у переговорний процес про приєднання до СОТ інших країн", – підкреслив В. Ющенко.

Президент також запевнив, що Україна сприятиме поширенню правил і норм СОТ на інші країни і реґіони. Україна у найстисліші терміни виконає всі процедурні вимоги, які дадуть змогу країні стати повноправним членом СОТ.

Президент подякував усім сторонам, які брали участь у процесі приєднання України до СОТ. „Ми перейшли рубікон інтеґрації у ґльобальний економічний простір", – підкреслив він.

Глава держави також висловив думку, що приєднання до СОТ стане системним чинником розвитку національної економіки. „За процедурою вступу нашої країни до СОТ Україна має ратифікувати протокол до 4 липня поточного року. Переконаний – як Президент, так і уряд, і Верховна Рада докладуть усіх зусиль для того, щоб усі процедурні вимоги були виконані у якомога стисліші терміни", – зазначив Президент В. Ющенко. (*УНІАН*)

Помер Лев Добрянський

ВАШІНҐТОН. — У четвер, 31 січня, на 89-му році трудолюбного життя відійшов у Божі засвіти Лев Добрянський.

Народився він 9 листопада 1918 року в родині українських іміґрантів у Ню-Йорку. Навчався в Нюйоркському університеті де в 1951 році здобув докторський науковий ступінь. У роки Другої світової війни був офіцером Управління стратегічних служб США. Довголітній голова Українського Конґресового Комітету Америки (УККА), у 1960-1970-их роках очолював національний підрозділ Республіканської партії, брав участь у президентських кампаніях, виконуючи ролю „республіканського лобі" в середовищі східньоевропейських етнічних груп.

Він був промотором у зусилях Конґресу США стосовно побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні 1964 року. Був ініціятором створення понад десяти фондів, серед яких – Меморіяльний фонд жертвам комунізму. Професор Джорджтавнського університету з 1948 до 1982 року, коли став Послом США на Багамських островах. Л. Добрянський був головною особистістю у зведенні Меморіялу жертв комунізму, котрий 12 червня 2007 року офіційно відкрив Президент Джордж Буш неподалік Капітолію.

Президент України Віктор Ющенко 1 лютого висловив співчуття заступникові Державного секретаря США Полі Добрянській з приводу смерти батька – Л. Добрянського. „Пішов з життя один з провідних діячів української діяспори, знаний дипломат, який був справжнім сподвижником українсько-американської дружби, – Лев Добрянський назавжди залишиться у наших серцях, як видатна людина, яка пройшла яскравий життєвий шлях, тісно пов'язаний з Україною. Ми поділяємо біль втрати та сумуємо разом з Вами у цей тяжкий час скорботи", – наголошується у листі Президента України до П. Добрянської.

Св. п. Лев Добрянський

У смутку залишилися дружина Юлія (з Кусих) Добрянська, дочки Лариса та П. Добрянські.

Критика ...

(Закінчення зі стор. 1)

ному запалі автори не чують один одного, в результаті найглибша і найконструктивніша аналіза залишається на узбіччі суспільно-політичної думки.

Та повернімося до постаті Президента і до внутрішньої та зовнішньої сиитуації, в якій Україна перебуває сьогодні. Зводиться до нуля діяметрально протилежна критика на адресу В. Ющенка, чи ні? Ні, тому що і внутрішні, і зовнішні обставини якраз такі, що змушують його в один і той самий час виказувати протилежні якості – ліберального демократа і авторитарника. У висліді, щонайменше, він наражується на звинувачення в непослідовності, у відступі від проголошених принципів і позицій. А найбільше В. Ющенка сьогодні критикують за не вельми достойне, зі стороннього погляду, бажання, щоб саме його, а нічиє інше, було зверху. За те, що він навіть думки не припускає, що не залишиться керівником держави на другу каденцію. Саме тому, мовляв, свідомо зв'язує руки урядові Юлії Тимошенко, аби вона не наробила людям стільки добра, щоб ні в кого не було ніяких сумнівів, хто має стати наступним президентом України.

Те, що В. Ющенко хоче залишитися – цілком нормальна річ. Як і нормальним є намагання прем'єра Ю. Тимошенко показати себе з найкращого боку. Обоє вони – тільки люди, й обом властиві найрозповсюдженіші людські риси, як от переоцінювання своїх переваг і недооцінювання своїх вад, ревнощі до сильнішого, в якомусь розумінні, суперника. І якщо ці риси даються взнаки у публічній політиці, вони також, річ ясна, мають ставати об'єктами критики. Як і найближче оточення провідних державних діячів, хоч ця тема вимагає особливої коректности, бо тут легко переступити межу, на якій закінчується особистість провідника і починається його середовище, зокрема родинні зв'язки, політичне супутництво і попутництво. Ні В. Ющенко, ні жоден інший президент у світі не обходиться без відповідного оточення, на яке мусить спиратися, бо ж не сторукий він, щоб самому за все братись. І може керівник забути старозавітне застереження: „Вороги людини – найближчі її". Вороги її внутрішньої незалежности, отже – і її історичної місії. Серед політичних попутників не бракує таких, хто крокує поряд, поки напрям руху збігається з його власними інтересами, а коли з'являється можливість, зраджує і переходить на осібну орбіту. Все це, звичайно, повинно опинятися в полі зору ЗМІ.

Однак, оцінюймо В. Ющенка згори, а не тільки збоку – з тієї гори, з якої тільки він, глава держави, бачить всю Україну і її найгостріші проблеми. А бачить він їх очима українця. Постання суверенної Української держави усвідомлює, як засіб порятунку нашої нації, рідної мови, культури, духовности. Це той Президент, котрий намагається повернути своєму народові історичну пам'ять, бо без неї неможливо будувати майбутнє. Це той Президент, для якого і Українські Січові Стрільці, і юні учасники бою під Крутами, і вояки Української Повстанської Армії вособлюють славу і невмирущість нашої нації. Цілком можливо, що зверху В. Ющенко бачить те, що залишається схованим від очей загалу. Зокрема тяжку антиукраїнську упередженість Москви, де от-от каґебіста Володимира Путіна замінить ще примітивніший україножер Дмитро Медведєв. Тому крок України в напрямі НАТО – єдино правильна відповідь на неоімперські потягнення Росії, відверті і потаємні, котрі вона в останній час все активніше здійснює через „п'яту колону" і через свою добре оплачену аґентуру.

Тільки дивлячись зверху, очима самого Президента України, ми належним чином оцінили б і його намір невтралізувати антиукраїнську верхівку Партії Реґіонів, розчинити її в парляментському й урядовому середовищі. Бо В. Ющенко знає, хто кого породив насправді – не Донбас породив антиукраїнство „реґіоналів", а вони породили брехню про „російськомовний" сепаратизм Сходу та Півдня. Насправді живуть там такі самі люди, як і на Заході, тільки місцеві вождики хотіли назавжди законсервувати в тих краях накинуту совєтським режимом культурну темряву і національну індиферентність. Підвищиться в країні загальний добробут і загальна культура – зміниться, відродиться українська людина на Сході.

Можна сперечатися, чи кожен президентський крок В. Ющенка – безпомильний і позакритичний, можна уявити в цьому кріслі вольовішу, цілеспрямованішу людину. І все ж навіть ідеальний майбутній президент буде подібний до сьогоднішнього у найголовнішому – в любові до України і в бажанні увічнити її свободу та незалежність.

АМЕРИКА І СВІТ

Б. Тадіча переобрано президентом Сербії

БЕОҐРАД, Сербія. — Президента Сербії Бориса Тадіча 3 лютого переобрано на посаду за вислідами другого туру виборів, в якому він з незначною перевагою переміг націоналістичного політика Томіслава Ніколіча. Прозахідній президент Б. Тадіч, який набрав трохи більше 51 відс. голосів виборців, заявив на вічу своїх прихильників, що Сербія підтвердила свій статус справжньої европейської демократії. Европейський союз привітав обрання Б. Тадіча і пообіцяв прискорити процес інтеґрації Сербії в ЕС. Натомість Т. Ніколіч, який визнав свою поразку і привітав опонента, застеріг від поступок Сербії на адресу ЕС, насамперед у питанні провінції Косово, яка готується невдовзі проголосити незалежність. *(ББС)*

Дж. Буш запропонував бюджет на наступний рік

ВАШІНҐТОН. — 3.1 трильйона дол. – бюджет на таку суму 4 лютого запропонував на наступний рік Президент США Джордж Буш. Бюджет було подано до Конґресу, де очікуються запеклі баталії навколо його прийняття. Дж. Буш пропонує збільшити витрати на військову та оборонну галузь на 7 відс., що надасть у розпорядження Пентаґону понад 500 млрд. дол., не рахуючи витрат на війни в Іраку та Афганістані. У бюджеті запропоновано заморозити або взагалі скасувати деякі соціяльні програми. За словами Президента, його плян передбачає збалянсування бюджету до 2012 року. Білий Дім стверджує, що запропонований ним бюджет допоможе захистити країну та пожвавити економіку. Демократи, які становлять більшість у Конґресі, мають дещо інший погляд на витрати бюджету. *(„Голос Америки")*

Іран запустив першу ракету в космос

ТЕГРАН, Іран. —Іранське державне телебачення 4 лютого показало репортаж про запуск Іраном першої космічної ракети. Це частина програми виведення на орбіту першого іранського супутника, названого „Омід" („Надія"). Ракету було запущено з нового космодрому, розташованого десь на теренах Ірану, у присутності президента Ахмадінеджада та інших високопосадовців. Під час запуску сталася невелика затримка, коли, з тим, як відлік сягнув нуля, нічого не відбулося. Але диктор потім просто відрахував назад до семи, аж поки раптово ракета не здійнялся у космос під вигуки „Allahu Akbar" – „Господь всесильний". Журналіст, який вів репортаж, з гордістю заявив, що тепер світ може бачити, на що здатний Іран. Це – перше випробування ракети, яка пізніше має вивести на орбіту перший іранський супутник. Це був момент величезної національної гордости, який за часом припав на 29-ту річницю ісламської революції. Це, без сумніву, посилить занепокоєння Ізраїлю та Заходу щодо іранських намірів. Тегеран вже має ракети, здатні вразити Ізраїль, і цей новий крок лише засвідчує те, що він нарощує свої можливості. *(ББС)*

Г. Клінтон і Б. Обама підтримали рух України до НАТО

ВАШІНҐТОН. — Претенденти на президента від Демократичної партії Гіларі Клінтон і Барак Обама 29 січня привітали лист українських керівників до НАТО та пообіцяли підтримати рух України до альянсу. „Я з ентузіязмом вітаю прагнення України до тісніших стосунків з НАТО, включно з участо в Пляні дій щодо членства", – сказано в заяві Г. Клінтон. „Я віддаю належне відданості українських провідників справі поглиблення демократичних реформ, втілення яких вимагають від усіх членів НАТО, та їх рішенню взяти на себе нові відповідальності у своїх взаєминах з альянсом. Готовність українського керівництва заради національної єдности проконсультуватися з українським народом в питанні майбутньої ролі України в НАТО свідчить про вагу, яку вони приділяють справі національної єдности та відкритій демократичній дискусії", – сказано в заяві Б. Обами. Вони висловили надію, що кроки в цьому напрямку буде зроблено на зустрічі НАТО в Букарешті на початку квітня. В заяві Г. Клінтон також перераховано її поїздки в Україну та зусилля, які вона доклала ще в якості Першої Лейді на підтримку демократичного руху в Україні, потерпілих від чорнобильської катастрофи та українських жінок-жертв торгівлі людьми. *(„Голос Америки")*

Померла найстаріша журналістка плянети

ЛОНДОН. — Роз Гакер (Rose Hacker), настаріша журналістка плянети, померла в понеділок, 4 лютого, у віці 101 року. До свого останнього дня вона вела колонку коментатора у лондонській газеті „Кемден Ню Джорнал" (Camden New Journal). Її статті виходили через день. Минулого року, коли Р. Гакер виповнилось 100 років, вона увійшла до Книги рекордів Гінеса як найстаріший журналіст плянети. (*Інститут Масової Інформації)*

Конґрес США схвалив програму поліпшення економіки

ВАШІНҐТОН. — Конґрес США 29 січня схвалив запропоновану Президентом Джорджем Бушем програму поліпшення економічної кон'юнктури. Документ передбачає зниження податків та інвестиційні стимули обсягом у 146 млрд. дол., які мають попередити можливу рецесію американської економіки. Полегшення податкового тягара передбачено як для громадян, так і для підприємств. Президентові Дж. Бушеві вдалося заручитися підтримкою більшости конґресменів. Тепер програму розгляне Сенат. Очікується, що у верхній палаті парляменту демократи запропонують альтернативний проєкт. Тим часом ФБР розпочало розслідування проти 14 підприємств за підозрою у зловживаннях під час кредитної кризи в країні. Їм закидають продаж цінних паперів на підставі внутрішньої інформації, а також фальсифікацію балянсових звітів. Криза кредитування нерухомости у США призвела до неплатоспроможности. *(„Німецька хвиля")*

„Майкрософт" хоче купити „Ягу"

ЛОНДОН. — Комп'ютерний велет – компанія „Майкрософт" запропонувала купити інтернетний портал „Ягу" за 44.6 млрд. дол. „Ягу" розвинув багато послуг на базі своєї інтернетної пошукової системи та електронної пошти. „Майкрософт" прагне отримати частку прибутків від ринку інтернетної реклями, який швидко зростає і де наразі домінує „Ґуґл". Майкрософт каже, що пропозиція на понад 60 відс. перевищує ринкову вартість „Ягу". Керівництво „Ягу" має вирішити чи рекомендувати акціонерам погодитися на пропозицію. Вони сказали, що уважно і швидко розглянуть пропозицію. Останнім часом „Ягу" програє конкуренцію „Ґуґл", який, у свою чергу, конкурує з „Майкрософт". Представник „Майкрософт" Кевін Джонсон сказав, що з'єднання двох компаній приведе до утворення, яке буде краще конкурувати з „Ґуґл". Оглядачі уважають, що таке корпоративне об'єднання зумовлене ростом „Ґуґл", який став серйозним конкурентом як для „Ягу", так і для „Майкрософт". *(ББС)*

Сидяча праця вкорочує життя

ЛОНДОН. — Британські вчені з Королівського коледжу Лондону провели нове дослідження, висліди якого свідчать, що люди, які більшу частину життя сидять, старіють у середньому на 10 років раніше, ніж їх більш активні ровесники. У дослідженні взяли участь 2,400 пар близнюків, які заповнили анкети, указавши частоту й інтенсивність фізичних навантажень, а також здали на аналізу кров. Під час вивчення отриманих даних, фахівець Лин Черкас разом з колеґами виміряла довжину теломер (кінцеві фраґментів хромосом, що захищають клітинну ДНК від деформацій і ушкоджень) хромосом у клітинах крови учасників і зіставила отримані показники з даними опитування. Дослідники повідомили, що в кожної людини довжина теломери щороку скорочується в середньому на 21 пару нуклеотидів – елементарних структур молекули ДНК. Але в учасників цей показник істотно відрізнявся залежно від ступеня їхньої фізичної активности. Учені припустили, що організм фізично неактивних людей більше чутливий до запалення й ушкодження клітин під впливом кисню, – у той час, як фізична активність допомагає давати раду з стресами. *(„Кореспондент")*

Експерти назвали найкраще місто на землі

НЮ-ЙОРК. — Ванкувер – найкраще місце для життя на землі. До такого висновку прийшла компанія „Economist Intelligence Unit (EU)", провівши своє незалежне опитування. У списку EU – 127 міст, ретельно досліджених на предмет персональних ризиків, якости інфраструктури й ступеня доступности різних послуг і товарів. Канадські міста, як і австрійський Відень і швайцарська Женева, визнані найбільш прийнятними місцями для проживання ще й тому, що не розглядаються терористами як мішені для атак. Таким чином, у десятку найкращих міст світу входять: Ванкувер, Мельбурн, Відень, Женева, Перт, Аделайда, Сидней, Цюріх, Торонто, Калґарі. *(„Кореспондент")*

Проміжні вибори в США

ВАШІНҐТОН. — „Надзвичайний вівторок" 5 лютого формально не виявив абсолютного переможця перегонів в демократів, і його підсумки не змусили нікого з кандидатів-республіканців зійти з перегонів. Всі основні учасники перегонів – демократи Гіларі Клінтон і Барак Обама й республіканці Джон МакКейн, Міт Ромні й Майк Гакабі виступили ввечері у вівторок, 5 лютого, у своїх передвиборних штабах з заявами, у яких оголосили, що поки будуть продовжувати боротьбу на наступних етапах праймеріз.

У ході „надзвичайного вівторка" в демократів Г. Клінтон і Б. Обама вийшли майже однаковими у своїх змаганнях. Б. Обама здобув перемогу в 13 штатах, Г. Клінтон – у восьми штатах. Натомість у республіканців Дж. МакКейн далеко випередив своїх суперників. Він переміг у дев'яти штатах, М. Ромні – у семи штатах, М. Гакабі – у п'яти штатах. Справжнім переможцем даного етапу праймеріз у республіканців і демократів буде той кандидат, що за підсумками голосування набере найбільше число голосів делеґатів майбутніх загальнонаціональних партійних з'їздів. Через складну пропорційну систему розподілу голосів делеґатів точні цифри їхньої підтримки кандидатів будуть відомі тільки після офіційного завершення підсумків „надзвичайного вівторка".

Для того, щоб стати офіційним претендентом від партії на пост президента США, будь-якому кандидатові-республіканцеві необхідно мати підтримку не менш 1,191 делеґата з'їзду. А щоб стати офіційним претендентом від партії, кожен з кандидатів-демократів повинен залучитися підтримкою, як мінімум, 2,025 делеґатів з'їзду.

За даними газети „Вашінґтон Пост", з врахуванням попередніх праймеріз і підсумків „надзвичайного вівторка", сенатор-демократ Г. Клінтон набирає 725 голосів делеґатів партійного з'їзду. У сенатора-демократа Б. Обами – 625 голосів делеґатів. Сенатор-республіканець Дж. МакКейн залучився підтримкою 525 делеґатів республіканського з'їзду. У М. Ромні 223 делеґатів, у М. Гакабі – 145.

Через дуже щільні перегони жоден з кандидатів- ні демократи або республіканці за підсумками супервівторка не змогли набрати мінімально необхідної кількости делеґатів. Наступний етап проміжних виборів відбудеться 9 лютого в штатах Луїзіяна, Вашінґтон, Небраска й Канзас. *(„Ню- Йорк Таймс",„Кореспондент")*

ДОВІДКОВЕ БЮРО

Як слухати радіо з України

До редакції „Свободи" звернулася Лідія Хом'як з Рочестеру, Ню-Йорк, з запитанням, як можна в Америці слухати радіопрограми з України, оскільки останнім часом має з цим труднощі. На прохання редакції Генеральне консульство України в Ню-Йорку надіслало інформацію з цього приводу, яку подаємо.

Пряма трансляція радіопрограм справді не працює, проте вже найближчим часом ця ситуація буде виправлена. Але радіопрограми можна слухати в інтернеті.

Для цього треба вийти на інтернет-сторінку за адресою: www.nrcu.gov.ua. Це Інтернет-адреса українського радіо. Якщо ви відкриєте цю сторінку, то побачите символи радіопрограм і зможете безкоштовно слухати їх на Інтернеті. Наприклад: програма „Акценти Президента" виходить в етер на першому каналі щотижня, в суботу о 6-ій год. вечора, з повтором в неділю, о 10-ій ранку. У програмі викладено точку зору провідника держави на актуальні події тижня. Адреса в інтернеті: http://nrcu.gov.ua./UserFiles/Media/UR-1/AP-20080119.mp3" Треба лише мишею комп'ютера натиснути на значок з блискавкою нагорі і слухати радіо.

Якщо є звичайне радіо, то варто знати розклад трансляцій програм на коротких хвилях до 30 березня 2008 року.

Розклад трансляцій програм різними мовами

Мова	Час (UTC)	Частота (МГц)
**УКРАЇНСЬКА	00.00-01.00	7,440
	01.00-06.00	5,830
	02.00-04.00	7,440
	06.00-09.00	7,440
	09.00-10.00	9,950
	11.00-12.00	9,950
	13.00-14.00	9,950
	14.00-18.00	5,830
	19.00-20.00	5,840
	23.00-24.00	5,830
**АНГЛІЙСЬКА		
	01.00-02.00	7,440
	04.00-05.00	7,440
	06.00-07.00	7,440
	10.00-11.00	9,950
	12.00-13.00	9,950
	15.00-16.00	Супутник „Сіріус 4"
	20.00-21.00	5,840
	22.00-23.00	5,830

Заява та звернення українців Росії

МОСКВА. – 2 лютого відбулося спільне засідання правлінь Об'єднання українців Росії та Федеральної національно-культурної автономії українців Росії. Правління одноголосно прийняли звернення до Президента Російської Федерації Володимира Путіна у зв'язку з трагічними подіями Голодомору 1932-1933 років в Україні, заяву щодо тяжкого стану справ із задоволенням національно-культурних потреб українців Росії та ситуації в Бібліотеці української літератури в Москві, звернення з цих питань до Президента України Віктора Ющенка.

У зверненні до президента В. Путіна говориться: „Для нас, громадян Росії, було б вельми важливо, щоб керівництво нашої країни визнало Голодомор в Україні трагедією українського народу, яка має всі ознаки геноциду. Ми прагнемо лише одного: щоб Російська Федерація вшанувала пам'ять безневинних жертв Голодомору і засудила режим, побудований на насильстві та грубому порушенні прав людини".

У спільній заяві висловлено стурбованість станом задоволення національно-культурних потреб українців Російської Федерації. Незважаючи на неодноразові звернення конґресів українців Росії, досі не розпочато роботу над створенням Федеральної програми розвитку та підтримки української культури. Українці Росії, як і раніше, не мають жодної української школи, доступу до інформації рідною мовою, сталої державної підтримки у проведенні культурно-просвітницької роботи. Низка керівників українських організацій зазнає переслідувань та утисків, не розслідуються належним чином кримінальні справи щодо резонансних вбивств активістів українських громад, що викликає кривотлумачення та непорозуміння.

Єдина в Російській Федерації Бібліотека української літератури в Москві, яка створювалась протягом 20 років зусиллями української громадськости, повністю зруйнована як осередок української духовности. Неодноразові звернення українських організацій до державних органів Російської Федерації з питань задоволення національно-культурних потреб українців практично не розглядаються по суті. *(Прес-служба ОУР)*

Уточнення

Мистецький календар на 2008 рік „Союзівка", повідомлення про який вміщено у ч. 4 „Свободи", видали з метою допомоги Фундації „Спадщина" на утримання Союзівки Український Народний Союз і Бруклинська українська група з Ню-Йорку.

НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ШЕВЧЕНКА

Европейський вибір України: аксіоми недоведених традицій

Сергій Плохій

Після того, як завдяки Помаранчевій революції Україна опинилася в центрі уваги міжнародної спільноти, демократично обрані провідники держави розпочали мирний „наступ" у Брюселі та інших европейських столицях з метою прискорити розгляд питання про членство України в Европейському союзі (ЕС). Проте „стара Европа", пригнічена прикрою неохідністю мирити супротивні сторони під час української політичної кризи наприкінці 2004 року, а надто побачивши, яких зусиль ця місія коштувала країнам „нової Европи", не поспішала надсилати до Києва заохочувальні сиґнали. Ба більше, адміністратори у Брюселі всіляко відохочували новообраного Президента Віктора Ющенка від подання офіційної заяви про вступ до Евросоюзу.

У травні 2005 року офіційний представник України до ЕС так відгукнувся на останні спроби Брюселю унеможливити Україні подання заяви про членство в цій організації: „Україна дотримується думки, що рішення подати заяву про вступ до ЕС є суверенним правом кожної Европейської держави, яка поважає принципи свободи, демократії, людських прав та верховенства права".

Право на вступну заяву передбачено статтею 49 Договору про створення ЕС. Відповідно до цієї норми ЕС не має права ігнорувати заяву про вступ, подану від „европейської" держави. Але чи справді Україна є европейською державою? Бюрократи у Брюселі не мають такої певности. Щодо цього достить промовисто висловилася у січні 2005 року Ема Удвін, керівник апарату Представника ЕС у питаннях зовнішніх зв'язків Беніти Фереро-Вальднер: „Згідно з буквою Договору, ще до початку розгляду заяви про вступ мусить бути розглянуте питання про належність країни-апліканта до числа европейських держав". Ці слова свідчать про те, що самовизначення України як европейської країни до останнього часу не було загальноприйнятим і залишається темою, яка потребує докладного обговорення з історичної, географічної та культурної точок зору.

Европейськість України, здається, не викликала великих сумнівів у передмодерну добу. Ще з античних часів землі сучасної України вважалися частиною Европи. Як середньовічні, так і ранньомодерні географи, слідом за своїми античними попередниками, проводили східню границю Европи вздовж ріки Танаїсу, себто теперішнього Дону, що котить свої води по українсько-російському пограниччі.

Протягом XVIII ст. Росія була одним з активних гравців на европейській політичній сцені і сприяла посуненню европейського кордону ще далі на схід, до Уральських гір, які, за задумом російського історика Василя Татіщева, мали відокремити російську метрополію від її сибірських колоній.

Важливу ролю у зближенні Російської імперії з Заходом відіграли випускники Києво-Могилянської академії, чимало з яких продовжили свою освіту в університетах Европи. Теофан Прокопович, Олександер Безбородько та інші вихідці з України активно спричинилися до процесів „европеїзації" російської провідної верстви. Чи поширювався їхній вплив і на рідну їм Україну? Питання риторичне. Але на середину XIX ст., коли з'явилися перші пагінці українського національного „пробудження", Україна вважалася культурним запліччям російської імперії. Її роля проміжної ланки між Европою та Росією, місія, яку вона успішно виконувала в XVII та XVIII ст., відійшла у минуле.

На мапі з'явилася імперська столиця Санкт-Петербурґ, значною мірою збудована з допомогою українців. З України прийшло сюди й багато урядовців та інтелектуалів – досить вказати на одного зі світочів тогочасної російської літератури – Миколу Гоголя. Вікном Росії в Европу стала тепер не Україна, а північна столиця імперії. У результаті в очах російських „західників", зокрема Вісаріона Белінського, Росія була Европою, тоді як українська культура вважалася провінцією, далекою від Европейських ідей гуманізму та індивідуальної свободи.

Відповіддю на ідеї В. Белінського стали у другій половині XIX ст. писання Михайла Драгоманова, який вказував на катастрофічні наслідки руйнування Москвою органічного процесу розвитку козацької держави. На його думку, наслідком московського підкорення України стало не запровадження европейських форм державного устрою, а насадження абсолютизму та авторитарного бюрократичного стилю правління.

М. Драгоманов доводив, що повстання Богдана Хмельницького 1648 року проти польської королівської влади було суголосне ідеям політичної свободи, які саме набували поширення в тогочасній Европі. На його переконання, саме тоді Україна мала добрі перспективи на успішний розвиток своїх власних політичних свобод та вольностей. Ці перспективи були в зародку знищені Москвою, і це призвело до настання в Україні „пропащого часу", що тривав понад 200 років. Саме настання московського панування і перешкодило Україні стати частиною Европи.

В очах провідних українських інтелектуалів Москва з її візантійськими традиціями заперечення колективних та індивідуальних прав і свобод за своїм політичним духом цілковито належала до Азії.

(Закінчення на стор. 17)

Про автора:

Д-р Сергій Плохій – професор катедри ім. Михайла Грушевського та член Екзекутивного комітету Українського наукового інституту Гарвардського університету. Він є автором численних монографій, присвячених культурній та інтелектуальній історії України та Східної Европи. Його найновіша публікація, збірник есеїв під назвою „Ukraine and Russia: Representations of the Past", виходить друком у видавництві Торонтського університету у березні цього року.

Російська співдружність проти України

Загальновідома неприхильність уряду Росії до незалежної України. Підвалини цієї неприхильности були закладені ще у 1918-1920 роках, коли Москва відрядила на приборкання української держави потужні війська. Неприхильність будувалася у пізніші роки, коли „продзагони" грабували українські села, коли з Москви до Києва один за одним приїздили організатори масових вивезень селян на Сибір, колгоспів і Великого голоду, коли з наказу Москви розстрілювали українських літераторів...

Тепер між Україною і Росією проліг державний кордон, і вияви неприхильности набрали іншої форми. Це і спроби економічних диверсій, і псування у світі позитивного образу України усіма можливими шляхами. Проте є ще один канал, який використовується для збудження пристрастей – це російські організації в самій Україні: Всеукраїнське об'єднання „Російська співдружність", Всеукраїнська рада російських співвітчизників, Всеукраїнська громадська організація „Російська школа", Міжнародна асоціяція молодіжних організацій російських співвітчизників, Всеукраїнське громадське об'єднання „Православний вибір", Конґрес російських громад західніх областей України, Російська громада Криму, об'єднання „Русь" та інші. Їхню діяльність спрямовує Координаційна рада організацій співвітчизників. І не тільки...

На початку лютого у Львові відбулась реґіональна нарада російських організацій „за підтримки Генерального консульства Росії у Львові". На нараді йшося про влаштування Свят перемоги і народної єдности, Дня Росії, взаємодію з фондами ім. Юрія Долгорукого і „Російський світ". Чи не є „підтримка" Генконсульства Росії цих заходів втручанням у справи України? Безумовно. І ось чому. Ні Конституція України, ні громадська думка не забороняють аматорам святкувати будь-які свята, серед них і російські. Але діяльність російських осередків в Україні побудована так, що кожне свято, кожна подія перетворюються на акцію протесту, мають пропаґандистське спрямування.

17 січня об'єднання „Православний собор" провело у Києві хресний хід з нагоди... „епохальної події для братніх єдиновірних народів Московської і Малої Руси, коли останні увійшли до складу Російської держави як піддані Московського царя". Йдеться про річницю Переяславської ради. І марно доводити, що там було не „входження до складу", а саме старшинська рада про те, чи не укласти угоду з Московією. 19 січня у Севастополі відбулося засідання робочої групи російських об'єднань з питань „захисту прав російського і російсько-культурного населення України". Чи це населення виморюють голодом, чи його засилають десь на Полісся (бо Сибіру немає), чи йому забороняють вживати свою мову? Звісно, ні. Але захист чи оборона відразу викликають думку про переслідування.

Голова Російської громади Криму, перший заступник голови Верховної ради Криму Сергій Цеков заявляє: „Одним з головних заходів стане 23 лютого з'їзд депутатів усіх рівнів в Сіверодонецьку, де будуть розглянуті питання захисту російської мови, захисту вітчизняної історії від спроб її викривлення на догоду політичній кон'юнктурі, реабілітації посібників фашизму – вояків УПА". Вочевидь, він (не історик, а лікар) й справді вірить у вигадки істориків від КҐБ про УПА, тому й насаджує тези про захист мови, про співробітництво УПА з Гітлером та інші вигадки. Скачи, враже...

З Полтави провідники російської громади Віктор Шестаков і Сергій Проваторов скаржаться посадникові Москви Юрієві Лужкову (!), що, бачте, голова обласної адміністрації Валерій Асадчев не хоче ставити пам'ятника Іванові Паскевичеві, котрий за царювання Миколи I судив повстанців-декабристів, війною здобув для Росії Кавказ, криваво придушив повстання проти Росії у Польщі та Угорщині. То, пишуть полтавські росіяни, він тепер має бути прославлений у Полтаві.

Щотижня „Російська співдружність" надсилає до „Свободи" вістки такого роду. Минають роки після розпаду СРСР, але до цих людей не приходить усвідомлення того, що живуть вони не в СРСР, не в Росії, а в Україні, єдність і сила якої є ґарантією добробуту й їхніх дітей.

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Пам'ятаймо про Україну!

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@att.net Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".

Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adsukrpubl@att.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЛЮТИЙ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Світовий рекорд літака І. Сікорського

12 лютого 1914 року на літаку „Ілля Муромець", який побудував киянин, авіоконструктор Ігор Сікорський, летуни Георгій Лавров і Г. Янковський встановили відразу два світових рекорди – з вантажопідйомности і числа пасажирів. В літаку було 16 осіб і пес Шкалик. На висоті 200 м. літак перебував 17 хвилин. Вага вантажу становила 1,290 кг.

І. Сікорський досягнув небаченого успіху ледве за чотири роки. 3 червня 1910 року у Києві він злетів на своїй першій машині – літаку БіС-2. Назву визначили прізвища Билінкіна і Сікорського. Федір Билінкін, як і Сікорський, був студентом Київського політехнічного інституту. Лет БіС-2 став третім в Російській імперії летом машини вітчизняної конструкції. А вже 27 квітня 1913 року І. Сікорський підняв у небо надважкий на ті часи літак „Ґранд", пізніше перейменований на „Руський витязь". Літак важив 3,100 кг, мав чотири двигуни.

Ніхто з фахівців не вірив у можливість лету такого велетня: він, мовляв, дуже важкий, некерований, чотири мотори не забезпечують балянсування літака, а закрита кабіна не дозволяє летунові відчувати силу і напрям вітру. Сумнівалися й тому, що ніде у світі ще не було таких літаків. Але І. Сікорський переміг – машина літала. На її основі в серпні 1913 року почалося будівництво „Іллі Муромця", який вперше полетів 10 грудня 1913 року.

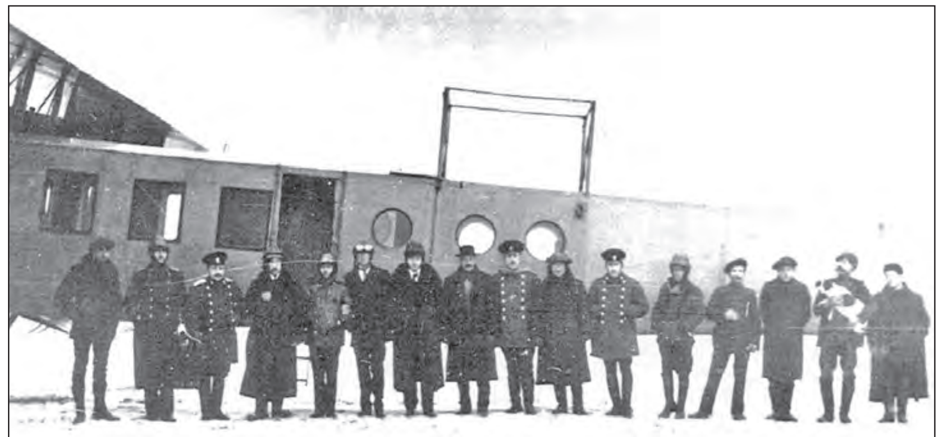
Вершиною слави „Ілля Муромця" став переліт Санкт-Петербург–Київ у червні 1914 року. В літаку були Ігор Сікорський, другий пілот – штабс-капітан Христофор Прусіс, штурман Георгій Лавров і механік Володимир Панасюк. Злетіли вночі 16 червня. На борту було 940 кг. бензини, 260 кг. мастила, 150 кг. запасних частин. Загальна вага вантажу становила 1,610 кг. 20 помічників на землі штовхали машину, доки вона не набрала швидкости.

Перше приземлення наступного ранку було в Орші, де додали пального. Переліт до Києва тривав 14 год. 38 хв. У Києві залогу зустрічали з великими почестями. У Київському товаристві повітроплавання І. Сікорському вручили Велику золоту медалю, кілька днів на летовищі тривало катання пасажирів над Києвом. 29 червня „Ілля Муромець" вирушив у зворотній шлях і успішно подолав 2,500 км. Літаку було надано назву „Київський". А І. Сікорському, який не закінчив навчання в Київському Політехнічному інституті, було вручено почесний диплом інженера. Плянувалися лети у Владивосток, Америку, на Північний полюс, але початок Другої світової війни поламав усі пляни. Велетенський літак успішно використали на фронті. Загалом було виготовлено майже 140 літаків. Частина з них стала власністю України у 1918 році.

Більшовицька революція змусила І. Сікорського еміґрувати до США, де він став одним з провідних авіоконструкторів. Його компанія діє донині.

Настали нові часи – сучасний літак перевозить на великі відстані сотні пасажирів. Але, вмощуючись в кріслі сучасного авіолайнера, пригадайте добрим словом талановитого киянина, який був будівничим найпершого великого літака.

Л. Хм.

Учасники лету 12 лютого 1914 року.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Читачі продовжують розмову про гимн України

Дозволю собі висловити декілька думок про національний гимн України, з якого вже не перший раз пробують викинути слово „вороженьки" і замінити його жорсткішими словами „вороги прокляті" чи „вороги з півночі" („Свобода", ч. 47 і 49). Я певна, що коли Павло Чубинський вживав слово „вороженьки", то не тому, що хотів „гарненько" назвати наших ворогів, а вживав його у саркастичній формі. Коли я чую це слово, то тільки так про нього й думаю. Таке зустрічаємо в літературі. Друге – автора гимну вже немає між нами, щоб з ним порадитись, і тому ми не повинні змінювати його слів. Наш гимн протягом довгих років перейшов різні страхіття, тюрми і тортури. Мільйони наших людей віддали життя за нього. Він єднав нас усіх далеко від рідного краю в різних сторонах світу. І він зберігся! Отже, скажіть мені, чому мали б ми міняти його слова тепер, коли вже й Україна, нарешті, його визнала?

Більшою нашою турботою є засмічення нашої мови міжнародними та „совєтськими" словами. Приходить до того, що треба знати чужі мови, щоб свою рідну зрозуміти, здогадатись, з якої мови походять слова. Виходить, що після моєї 40-річної праці в школах українознавства і парафіяльній я не розумію тепер української мови. А з деякими буквами, наприклад Ґ, то хіба смійся або плач. Якийсь час тому читала я в одній з наших клівлендських газеток дивний заголовок „Біг мак". Думаю, як мак може бігти? Але виявилось, що це не мак, а наш славний „Біґ Мек" (з МекДоналдс). А з подвійними голосними як ось „ау", що ніби мається читати „ав", то навіть через горло їх тяжко перепхати. Дві голосні – це ж два склади. І багато-багато подібного...

Отже, я не бачу нічого злого в національному гимнові України і раджу лишити його в спокої.

Анна Завадівська,
Клівленд, Огайо

Вже кілька читачів, не вдоволених деякими словами в тексті гимну України, зверталися до „Свободи". Я теж посилаю текст з іншими словами замість „воріженьки":

Вже воскресла Україна,
і слава, і воля,
Вже й нам, українцям,
усміхнулась доля.
Втихли наші злі сусіди
у їхніх країнах,
Й ми звільнили з їхніх пут
нашу Україну.

Я раджу, доки не одержимо нового тексту гимну, вживати гимн Івана Франка „Не пора, не пора москалеві й ляхові служить". Гимн „Не пора, не пора" має дуже гарний текст, бойовий, патріотичний, а такого нам і треба.

Степан Женецький,
Йонкерс, Ню-Йорк

В „Свободі" (чч. 47 і 49, 2007, та ч. 1, 2008) читачі відновили обговорення, яке відбувалося пів століття тому, та подали пропозиції, які слова в тексті гимну України треба замінити новими. Пропонується замінити слово „вороженьки" на „вороги прокляті" (С. Палилик), або на „вороги з Півночі" (О. Оришкевич), слово „братів" – на „українців" (І. Яців), „слава і воля" – на „ні слава, ні воля" (Б. Волянська). М. Ремінецька слушно зауважує, що гимн „Ще не вмерла Україна" був затверджений Верховною Радою і покищо „має виконуватися в первинному варіянті". Однак, сумніваюся, чи, з огляду на архаїзми, „нащадки укладуть новий гимн, відповідний та суголосний часові". Не подано, однак, кому адресовані пропоновані зміни.

Ще на початку 1960-их років визначний літературознавець і письменник проф. Василь Чапленко в справі зміни гимну започаткував дискусію і запропонував скласти новий гимн, бо „з історично-політичного і з мовно-літературного боку актуальний гимн дуже примітивний". В пропонованому тексті затримано тільки перший рядок – „Ще не вмерла Україна". УНРада мала ухвалити відповідний закон, щоб гимн з новим текстом був обов'язковим. Тогочасний президент УНР Степан Витвицький уважав, що екзильний уряд не має права міняти зміст гимну, і на тому справа закінчилась.

Українська мова дуже багата на „здрібнілі" „пестливі" слова, В. Чапленко називає їх „голубливими", і тому вона така милозвучна. Маємо „ляшеньків", „шабельку", „одалісочку", а також не страшних нам „вороженьків", які скорше „згинуть як роса на сонці", як „прокляті вороги" та ще й „з Півночі".

Коли йдеться про архаїзми, то, на мою думку, вони виправдані, якщо пригадати час написання гимну. Щоб їх позбутися, треба зміст гимну міняти щонайменше кожних 25 років.

Вірш Павла Чубинського (1839-1884) „Ще не вмерла Україна", музика Михайла Вербицького (1843-1909) був надрукований у львівській газеті „Мета" в 1863 році і часто входив до програм національних свят, а з 1917 року законом визнаний як державний гимн. Було б дивним, якщо б в змісті гимну 150-літньої давности не було архаїзмів. Вони є, мабуть, в гимнах кожної держави. Французький гимн „Марсельєза" з 1792 року напевно має архаїзми. В польському гимні є такий архаїзм (у перекладі): „Марш, марш Домбровський, з землі італійської до Польщі". Сумніваюся, чи кожний поляк знає, хто був Домбровський і що робив в Італії. Це саме можна сказати про грецький гимн „Свобода" з 1822 року, або італійський „Інно ді Мамелі" з часів Ґарібальді, або ізраїльський (відносно молодої держави) „Гатіква"(„Надія"), в голяндському гимні з 1570 року є архаїзми, і не кожен голяндець їх розуміє.

То ж погодімся з архаїзмами в нашому гимні, бо з його словами боролися і гинули українці-патріоти, щоб мати сьогодні вільну, самостійну державу.

Роман Ричок,
Мейплвуд, Ню-Джерзі

Прикро читати в „Свободі" таку шкідливу полеміку відносно нашого національного гимну. З тяжкою бідою Верховна Рада України затвердила цей гимн, і якщо є які-небудь пропозиції відносно змін, це повинно йти з України. В моїй скромній бібліотеці є мала збірка поезій молодої поетеси з України Тетяни Домашенко „Дві дороги". Залучую копію вірша з тієї збірки, може, він скаже дещо тим, що забули, скільки українців терпіли за слова того гимну.

Евфрозина Мартинець,
Ґлен Спей, Ню-Йорк

Хоч триста гимнів напишіть

Кому наш гимн не до вподоби,
Кому слова його нудні?
Чи, може, українофоби,
Чи зайди, душами брудні,
Напишуть краще і сучасно,
Щоб відчувалась їхня суть,
І заспівають: „Все прекрасно..."
Й нову ідею закладуть,
Щоб не було там духу Неньки?..
Їх „Ще не вмерла..." аж бісить,
Пророцтво „згинуть воріженьки"
Їм не дає спокійно жить.
Ну, як це „згинуть"?
Що за жарти?!
Ми в Україні вже „свої":
В руках у нас козирні карти,
Тут ми тузи і королі.
Так. Воріженьки не дрімають,
У них натура, бач, така:
Все знак питання підставляють
До гимну першого рядка.
Бо цей рядок своєю суттю
Оголить істину, як є,
І знак в кінці, як правосуддя,
Відмірить кожному своє.
Хто хоче сам себе впізнати,
Поставте знак в кінці рядка,
Як „ЩЕ" оте вам вимовляти, –
Ото й натура в вас така.
Ще сонце сходить після ночі
І на орбіті ще Земля,
Ще хтось здіймає вгору очі,
В молитві Бога прославля.
І ще живі і Син, і Мати,
І крик народжень чує світ,
Ще квітнуть мальви біля хати,
Ще не зів'яв калини цвіт...
І я скажу вам при нагоді:
Хоч триста гимнів напишіть,
Та „Ще не вмерла..." у народі
Уже нічим не заглушить!

З'являються зауваги, що пора зробити певні зміни в державному гимні України. Такі поради не на місці з двох причин. Передовсім, гимн України є спадщиною, котру наші родини боронили з усіх сил, а то й жертвували своє життя з цією піснею на устах. Дехто звертає особливу увагу на слово „вороженьки", котре наче не відповідає визначенню тих, які завдавали нашому народу терпінь та втрат. На мою думку, український народ є велетнем, котрий пережив століття переслідувань, аби стати господарем в своїй хаті. Прагнення народу досягнути самостійности є настільки сильним, що всі противники, які б не були шкідливі, на завше залишаться „вороженьками". Я переконаний, що це слово було вжите з тим же наміром.

Друга заувага стосується слів „Ще не вмерла Україна", котрі ми повинні змінити на „Вже воскресла Україна". Може, за яких 50 років буде більш відповідно співати „Давно воскресла Україна". Кожний раз, коли співаємо наш гимн, то він нагадує про терпіння нашого народу й ставить нас на сторожі, щоб ніколи не втратити відваги до дальшої праці.

Богдан Слабий,
Бревер, Мейн

Гимн – на монеті

Я запропонував до випуску проєкти монет, присвячених сучасній Україні. Один з них – „Ще не вмерла Україна" . Я вірю, що з часом український гимн зміниться на більш бравурний і поетично сильний. Цей малюнок я вислав до Національного монетного двору. „Клітина" народу – це сім'я, яка співає на монеті гимн.

Іван Яців,
Торонто, Канада

Він грів собою Україну

Про немеркнучу постать українського патріота Олексу Гірника з Калуша, Івано-Франківської обл. відомо далеко за межами України. Минуло 30 років від його самопожертви 21 січня на Тарасовій горі, поблизу могили Великого Кобзаря, який своїми громобійними поезіями закликав наш народ рвати кайдани і кров'ю окропити волю. На вшанування пам'яті Героя України О. Гірника я написав вірш.

Узявши в руки запальничку
Востаннє глянув і креснув...
Благаю вас, поставте свічку,
Хто ще учинку не забув.
Олекси Гірника, Героя,
Що на горі Чернечій став,
Понад дніпровською водою,
І смолоскипом запалав.
Здригнулись кручі всі навколо,
Народ зросійщений стогнав,
Вогнем палала рідна мова,
Тарас збентежений стояв.
Кипів Дніпро від того чину,
Олекса все палав, горів...
Він грів собою Україну,
Яку так палко полюбив.
Тож щиро Богу помоліться,
За душу праведну просіть.
Любить Вітчизну в нього вчіться,
Бо Бог вам зради
не простить.

Федір, Швець,
Розвіл, Каліфорнія

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

До читачів Альманаху-2008

Дорога УНСоюзівська громадо! Сьогодні ми звертаємося до Вас, як до громади постійних читачів наших видань, зокрема щорічного Альмамаху УНС, який тепер – в дорозі до ваших осель і до ваших рук. Як усі видавці на світі, ми дуже собі бажаємо, щоб пропоноване нами друковане слово було і уважно прочитане, і знайшло добрий відгук у ваших душах та розумах, і щоб ви тим відгуком поділилися на сторінках „Свободи“ з нами, редакторами, і з іншими читачами.

А поділитися, ми певні, буде чим, бо зміст цього чергового річника визначили, як і в попередні роки, важливі дати нашої історії: 90-ліття бою під Крутами, також ювілей драматичних подій в Українській Народній Республіці 1918 року, 75-ті роковини Голодомору-геноциду, застосованого кремлівськими катами проти нашої нації, і різні ювілеї на відзначення визначних особистостей української культури, науки, літератури та мистецтва.

Передбачаємо, що багато думок у читачів викличе розділ „Актуальна політика“, матеріяли якого відповідають на питання, які були і залишаються нині надзвичайно важливими для України і світового українства.

Але є в нашому виданні розділ, який неодмінно схвилює усіх вас, бо кожному нагадає роки й конкретні біографічні обставини „великого ісходу“ з рідної землі – спочатку в табори Ді-Пі, а згодом – за океан.

Ми щиро дякуємо авторам цього розділу і висловлюємо надію, що ця зворушлива тема знайде продовження в наступних Альманахах УНСоюзу. Не тримайте в собі ваших спогадів – вони будуть дуже важливими для наступних поколінь, і кожне правдиве слово доповнить історію нашого народу.

Ми також чекаємо від вас нових ідей і пропозицій, втілення яких зробить це наше щорічне видання ще цікавішим і бажанішим для усіх вас.

Редакція „Свободи“

Триває голосування за місце у міжнародній грі „Монополія“

MONOPOLY

HERE & NOW : WORLD EDITION

КИЇВ - одне з великих міст світу!

Всесвітнє голосування з МОНОПОЛІЇ

- ДОПОМОЖИ НАПИСАТИ ІСТОРІЮ З МОНОПОЛІЇ

- 68 МІСТ СВІТУ, ЩО БОРЮТЬСЯ ЗА 22 МІСЦЯ:

Амстердам, Афіни, Барселона, Пекін, Белград, Берлін, Богота, Бостон, Братислава, Брюссель, Бухарест, Будапешт, Буенос-Айрес, Каїр, Кейптаун, Каракас, Кардіфф, Чикаго, Копенгаген, Дубаї, Дублін, Единбург, Франкфурт, Хельсінкі, Гонконг, Стамбул, Єрусалим, Київ, Куала-Лумпур, Лас-Вегас, Лісабон, Любляна, Лондон, Лос-Анджелес, Ліон, Мадрид, Мельбурн, Мехіко, Монреаль, Москва, Мумбай, Мюнхен, Нью-Йорк, Осло, Париж, Прага, Квінстаун, Рига, Ріо-де-Жанейро, Рим, Сант’яго, Сеул, Шанхай, Сінгапур, Софія, Санкт-Петербург, Стокгольм, Сідней, Таллінн, Токіо, Торонто, Ванкувер, Відень, Вільнюс, Варшава, Вашингтон, Загреб, Цюріх

МОНОПОЛІЯ

- ВІДДАЙ СВІЙ ГОЛОС ОН-ЛАЙН КОЖЕН ДЕНЬ.

САМЕ ТИ МОЖЕШ ЗРОБИТИ ЗМІНИ!

Hasbro

22.01 - 28.02.2008

WWW.MONOPOLY.COM

TOY TOY KYIV • KHARKIV

Плякат з закликом голосувати за Київ.

Компанія „Parker Brothers“ продовжує міжнародне голосуванняв інтернеті, щоб виявити 22 найбільших міста у світі, які повинні бути включені в нову стадію гри „Монополія“ – „Here & Now“: світове визнання“ (див. „Свободу“, ч. 5). Київ – серед номінантів!

З 22 січня прихильники гри всього світу можуть завітати на сторінку інтернету www.monopoly.com, залишивши свої голоси он-лайн, щоб допомогти створити перший міжнародний випуск гри. Виборцям пропонують голосувати за кожні 10 великих міст щоденно, які будуть відкриті до 28 лютого. Місто, яке отримає більшість голосів, буде у списку з найвищим рівнем вартости орендованої власности.

20 міст із попередньо відібраних, які у ході всесвітнього голосування за станом на 29 лютого отримають більшість голосів, стануть частиною історії „Монополії“ як перші міста, відібрані для оцінки рівня гри в містах світу. Однак, два місця в цій оцінці передбачені для міст, які номіновані на звання „Найбільшого міста у світі“ шляхом голосування „wild card“, тобто додані учасниками гри. З 29 лютого по 9 березня можна буде проголосувати за найбільш популярні міста, додані користувачами. Між ними є Львів. Тільки два з них, які наберуть найбільшу кількість голосів, будуть нанесені на дошку.

68 міст призначено до голосування у всьому світі. Серед них є Київ, Бостон, Чикаґо, Лос-Анджелес, Монреаль, Нью-Йорк, Торонто, Ванкувер, Вашінґтон та інші. Голосувати можна щодня. Таблиця для голосування на сторінці інтернету дає можливість читати її українською мовою. У середу, 6 лютого, коли „Свобода“ була передана до друкарні, Київ посідав вже 10 місце у голосуванні!

Міста, що потраплять в остаточну оцінку в результаті голосування, будуть оголошені в серпні 2008 року. Нова „Монополія Here & Now: Світове видання“ з’явиться в крамницях світу восени 2008 року.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Відзначили День злуки земель України

НОРТ-ПОРТ, Фльорида. – Заходами Громадського комітету 20 січня було відзначено День незалежности – День злуки земель України – в залі церкви Входу в Храм Пресвятої Богородиці. Святкову програму відкрила Дарія Томашоска, голова Громадського комітету, яка підкреслила велике історичне значення цієї дати і передала ведення святочної програми Вірі Боднарук.

Христина Шелдон у супроводі Іроїди Черняк виконала гимн США. Злучений громадський хор під диригентурою Люби Інгрем, при музичному супроводі Ореста Лазора, виконав пісні „Лебеді материнства" (слова Василя Симоненка), „Зірвалася хуртовина" та „Пісню про Дніпро" (Платон Майборода, соліст д-р Володимир Король).

Замість доповіді був сценарій Олени Рузайкиної, базований на подіях 22 січня. У програмі брали участь молоді люди з „четвертої хвилі", які приїхали до США вже з незалежної України і про символічне значення дати 22 січня дотепер не знали. А ця дата була яскравим променем надії для всіх українців в діяспорі.

Виконавці теж приїхали з різних частин України: О. Рузайкина – учителька з Феодосії, Оля Кіосак, яка виконала зі своєю донею Лаурою „Пісню про Україну", з Одещини; Олена Кривенок, яка деклямувала „Живий ланцюг" Євгена Кременка, з Кіровограду; Ірина Жизномірська (виконала вірш „Україні") – зі Львова; студентка Марта Клісінська, яка деклямувала вірш „Не цурайтесь батьківської мови" Олександра Дорошенка – родом з Золочева; д-р Руслана Борисенко, яка читала вірш В. Симоненка „Де зараз ви, кати мого народу?", родом з Вінниці. Вечір підготували Ненсі Возній, Іванна Головата, Галина Король, Галя Ліснича, Клара Шпічка.

Під час свята у Норт-Порті (зліва): Марта Клісінська, Руслана Борисенко, Ірина Жизномирська, Олена Кривенок, Оля і Лаура Кіосаки, Богдан Боднарук, Віра Боднарук, Олена Рузайкіна

Віра Боднарук

Дух українського Різдва в Атланті

Учасники свята в Атланті, Джорджія.

АТЛАНТА, Джорджія. – 11 січня українська громада Атланти святкувала „Маланку-2008". Свято організував Відділ УККА Джорджії. Це вже четверта Маланка від часу відновлення Відділу.

Вечір розпочався різдвяними привітаннями ведучих Галини Середюк і Руслана Семчишина та їх гостинного запрошення до великої програми.

Було величне дійство – Вертеп, з любов'ю приготований нашими чудовими людьми-українцями, який супроводжувався колядками. Майстерно перепліталися ролі традиційних біблійних героїв зі стилізованими персонажами українського фольклору. П'ятнадцятьом акторам-аматорам вдалося перенести всіх у особливу атмосферу таїнства народження Ісуса. Велика заслуга Галини Тарафанюк, яка зуміла наповнити духом Різдва цей Вертеп, вкладаючи час, талант і душу, аби глядачі це зуміли побачити та відчути. Вона подякувала всім за чудову гру і закликала дітей гордитися своїми батьками, які є добрим прикладом для наслідування.

Священики двох українських церков о. Матей з Української греко-католицької та о. Богдан з Української православної з родиною були бажаними гостями Маланки.

Про смачну українську традиційну їжу, подбала, вже вкотре, Ліза Болтон. Веселу музику, запальні танці провадив незмінний музика Роман Сало. А зі смаком, по-творчому прикрашені Альвіною Левою різдвяні столи були справжнім витвором мистецтва.

Цьогорічна Маланка зібрала багато гостей, сімей з малолітніми (а їх було чимало) та дорослими дітьми. Були організовані рухливі розваги, складена гра з питань про різдвяний Вертеп та цікаві нагороди. Для дітей з радістю погодилася працювати та влаштували їм справжнє свято Ірина Сур, Ольга Гедсам та Мар'яна Вуїв.

Маланка в Атланті має ряд своїх добрих традицій. Це оголошення звання „Людина року" за вклад у розвиток Відділу УККА та української громади за минулий 2007 рік. Цього року це була сімейна пара Ірина та Євген Сури. Минулого року вони стали членами нашого Відділу УККА, люб'язно запропонували прекрасне приміщення під українську школу, закупили на свої кошти всі костюми для персонажів Вертепу. Наступним, що стало вже традицією, було відзначення людей у різноманітних номінаціях, які найбільше спричинилися у приготуваннях до Маланки. Усі вони отримали подарунки.

Ольга Середюк

Д-рові Степанові Волянику – 100 років

Д-р Степан Воляник

КЛІВЛЕНД Огайо. – Восьмого січня виповнилося 100 років від дня народження відомому в діяспорі та Україні громадському діячеві і науковцеві д-рові Степанові Воляникові – уродженцеві Бродів, що на Львівщині. Середню освіту здобув у Станіславові (нині Івано-Франківськ), а вищу правничу освіту – в Ягайлонському університеті в Кракові. Правничу практику відбував на Львівщині у Мединичах, в адвокатському бюрі д-ра Івана Мартинюка, після чого розпочав свою власну адвокатську практику в Бродах. З 1939 року почалася перша совєтська окупація Галичини, під час якої незалежна адвокатська професія стала зайвою, С. Воляник перекваліфікувався на педагога та разом з дружиною Емілією вчителював у селі Шниреві поблизу Бродів.

У період Другої світової війни С. Воляник змушений був покинути рідний край і вже на еміґрації розгорнув громадсько-патріотичну діяльність, демонструючи неабиякі організаторські та журналістські здібності. У переселенчих таборах Байройту, Ляндсгуту (Німеччина), працюючи правним дорадником, очолив Представництво української еміґрації, Централю спортового товариства, був також співзасновником та членом управи Спілки Української Молоді в Мюнхені.

У вересні 1951 року С. Воляник переїхав до США. Спочатку оселився в Балтиморі, штат Мериленд, а через рік обрав постійним місцем проживання Клівленд, Огайо, де відразу включився в багатогранне життя української громади. В 1958-1959 роках у Вестерн-Резерв-університеті студіював бібліотекознавство та інформатику і здобув ступінь маґістра бібліотечних наук. З 1959 року працював бібліотекарем та викладачем російської мови в Балдвін-Валлес-коледжі у передмісті Клівленду, аж до виходу на пенсію в 1977 році. Він заснував Товариство українських бібліотекарів Америки і був його головою до того часу, аж поки осідок централі не переїхав до Чикаґо.

Упродовж 1960-1990 років працював учителем і директором Школи українознавства товариства „Рідна школа", брав активну участь у формуванні та праці Української учительської громади та кількакратно її очолював. Багато років був членом управи Шкільної Ради УККА, її педагогічним дорадником та головою Товариського суду. З часу заснування в Клівленді осередку Наукового Товариства ім. Шевченка активно включився в його діяльність, був довголітнім секретарем осередку, а потім і заступником голови. Два роки поспіль обирався головою осередку Українського Історичного Товариства в Пармі, Огайо. Був одним з ініціяторів Фонду Катедр Українознавства в Гарвардському університеті та протягом ряду років його очолював.

У 1960-1970 роках С. Воляник кількаразово був членом Дирекції кредитівки „Самопоміч" і членом її Контрольної комісії. Багато праці вклав у діяльність Українського музею-архіву, членом управи якого він був. Впродовж усієї своєї громадської діяльности в Клівленді був і залишається активним членом Організації Оборони Чотирьох Свобід України (ООЧСУ). Протягом 1966-1969 років С. Воляник обирався головою Українських Злучених Організацій Великого Клівленду і сьогодні є головою Контрольної комісії УЗО, а в 1989 році був визнаний управою УЗО „Українцем року" за наукову, суспільно-громадську й педагогічну діяльність.

Протягом 1975-1985 років С. Воляник підготовляв докторську працю і отримав ступінь д-ра філософії в Українському Вільному Університеті в Мюнхені. В 1989 році видав книжку „Берестейський договір", а в 2003 році вийшла збірка його статтей під назвою „З Україною в серці на чужині". Велика його заслуга у створенні стипендійного фонду Воляників-Швабінських при фундації Українського Вільного Університету. За цю діяльність у 2006 році С. Воляникові було присвоєно ступінь почесного доктора УВУ.

У день 100-літнього ювілею д-ра Степана Воляника управа Українських Злучених Організацій Огайо нагородила його Грамотою Признання за довголітню громадську і наукову діяльність та участь у праці в керівних органах УЗО.

Петро Твардовський

„Щедрий вечір" в УОКЦ

ДЖЕНКІНТАВН, Пенсильванія. – 27 січня в Українському освітньо-культурному центрі (УОКЦ) відбулася імпреза „Щедрий вечір" з ініціятиви імпрезового сектора, який очолює Наталя Фірко.

Вечір відкрили новорічними вітаннями ведучі Марія Камінська і Софія Захарчук. Вони представили „господаря" вечора – президента УОКЦ Бориса Павлюка, який привітав усіх і побажав смачної вечері. Молитву провела сестра Богданна Подней, ЧСВВ.

Після цього був „Пластовий вертеп" під керівництвом Ірени Галай у виконанні дітей віком 4-10 років. Ролі виконували Оксана Жаровська, Христинка і Юстинка Білецькі, Каня Новак, Лесик Жаровський, Устинка Данилович, Софійка Павлюк, Ромчик Жаровський, а ролю Дідуся –Борис Павлюк молодший. Усі з дитячим чаром грали свої ролі, за що отримали від авдиторії щедрі оплески.

Далі була подана вечеря – кутя, борщ, голубці, вареники, солодке, кава, які приготували Оля Бохна, Міля Войціч і Марія Плахта. Під час вечері М. Камінська провела спільну колядку „Нова радість стала", яку по-родинному заспівали присутні.

Відтак ведучі представили Братство української молоді з греко-католицької парафії св. Архистратига Михаїла. До Братства належать близько 40 студентів середніх і вищих навчальних закладів. Їхніми духовними опікунами є о. Володимир Костюк і сестра Маркела Венгер, ЧСВВ, яка також є їхнім режисером. Вони талановито зіграли різдвяну п'єсу „Слава во вишніх Богу" і заспівали кілька колядок. У виставі брав участь 31 член братства.

На завершення програми виступив камерний хор „Акколада" під орудою маестра Богдана Генгала. Хор виконав кілька складних колядок і щедрівок. За сім років свого існування хор досягнув високої виконавської майстерности й співає складні новаторські аранжування різних творів. В минулому хор виступав на XIX Конґресі Українців Америки, Українському всесвітньому форумі в Києві, перед Президентом України Віктором Ющенком, в Посольстві України у США.

До успіху вечора спричинилися Нестор Томаліщак, який відповідав за світло і звук, Софія Коропецька і Ксеня Захарчук – за касу, Василь Панчак – за напої, Анастазія Сагата – за даток до вечері, Марійка Панчак – за підготування залі і куті, багато інших.

Вечір закрито святковим вітанням Президента України Віктора Ющенка до всього українського народу, відео з якого придбав Вадим Жаровський.

Іван Праско

УКРАЇНА І СВІТ

2007-ий був роком географа Степана Рудницького

Д-р Микола Мушинка

Тернопільська обласна держадміністрація оголосила 2007 рік Роком Степана Рудницького. Це ім'я в Україні до недавнього часу було майже забуте, хоч йдеться про найвизначнішого географа України, фундатора української національної географії. На жаль, ще й сьогодні його ім'я відоме хібащо вузькому колові географів.

С. Рудницький народився 3 грудня 1877 року в Перемишлі, однак з двох років жив у Тернополі, де почав навчатися в гімназії. Вищу географічну освіту здобув у Львові, Відні та Берліні. У Львівському університеті габілітувався на доцента (1908). Там же вперше в історії запровадив курс „Географія України" (1913). Під час Першої світової війни працював у Віденському антропологічному інституті та тісно співпрацював з Союзом визволення України, Українською Пресовою службою та товариством „Osteuropa". В 1917 році повернувся на катедру географії Львівського університету, з якої в 1919 році польська адміністрація його звільнила.

Повернувшись до Відня, він став експертом еміґраційного уряду Західньо-Української Народної Республіки (ЗУНР), з доручення якого виготовляв усі карти та статистичні дані для потреб уряду і міжнародних організацій. Був теж співзасновником Українського вільного університету, з яким в 1921 році виїхав у Прагу, ставши першим деканом його філософського факультету. Паралельно викладав географічні дисципліни в Карловому університеті, Празькому Німецькому університеті, Українській господарській академії в Подєбрадах та в Українському Високому педагогічному інституті ім. Миколи Драгоманова. В 1922 році його обрано делегатом ЗУНР на Міжнародну конференцію в Генуї. В 1924 році був співорганізатором Першого Міжнародного з'їзду слов'янських етнографів та географів у Празі.

В 1926 році на запрошення уряду УРСР С. Рудницький приїхав до Харкова, де його було призначено завідуючим катедри географії Геодезичного інституту, директором новозаснованого Українського науково-дослідного інституту географії і картографії, головним редактором „Записок " цього інституту. У Всеукраїнській Академії Наук в Києві він завідував Катедрою географії, був головою Комісії краєзнавства та директором Музею антропології та етнографії ім. Федора Вовка. Був теж відповідальним редактором географічного відділу „Української радянської енциклопедії", для якої виготовив цілу серію гасел і карт.

Проф. Микола Мушинка виступає з доповіддю на конференції, присвяченій ювілеям Степана Рудницького. В президії (зліва): проф. Олег Шаблій (Львів), проф. Ольга Заставецька (Тернопіль) та проф. Петро Шищенко (Київ). *Фото: Магда Мушинка*

В 1928 році він перевіз в Україну своїх дітей Лева й Ірину (Орисю) та кілька своїх учнів з Праги та Львова (В. Баб'яка, В. Гериновича, М. Іваничука, К. Дубняка та ін.). В тому ж 1928 році він представляв Українську РСР на міжнародній географічній конференції в Берліні. В 1929 році його було обрано академіком Всеукраїнської Академії Наук у Києві. Останнім місцем його роботи був Харківський Інститут народної освіти, в якому він завідував катедрою географії. Отже, і в Радянській Україні (як і раніше в Західній Европі) він був провідним українським географом.

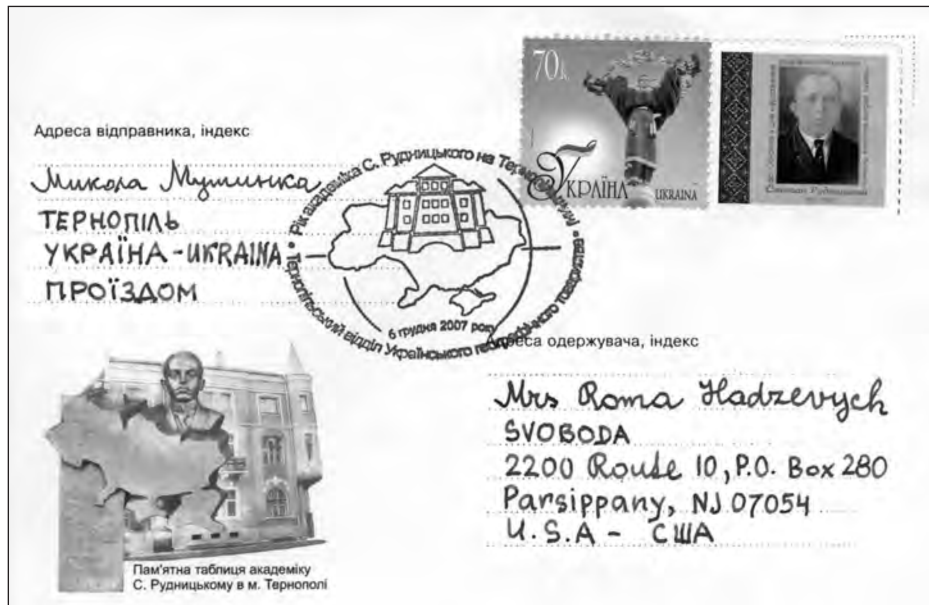
21 березня 1933 року Державне політичне управління УРСР в Харкові його заарештувало. Після шістьох місяців інтенсивних допитів судова трійка при колеґії ДПУ УРСР його засудила на п'ять років позбавлення волі за „належність до контрреволюційної Української військової організації", „шпигунство", „шкідництво" та інші абсолютно вигадані „гріхи".

Кару він відбував в сибірському таборі „Сіверлаг", пізніше – на Соловках. Незважаючи на вкрай поганий стан здоров'я, будучи визнаним абсолютним інвалідом, непридатним до фізичної праці („доходяга"), в тюрмі і таборах він написав дві наукові праці: „Геономія" (342 стор.) та „Ендогенна динаміка земної кори" (1,200 стор.), які таборове начальство в нього відібрало „для перевірки", і слід по них пропав.

9 жовтня 1937 року інша „трійка" винесла С. Рудницькому новий присуд – розстріл. Разом з ним було розстріляно 1,116 в'язнів колишнього Соловецького монастиря, переважно членів української еліти: вчених, професорів, політиків, письменників, художників, артистів, композиторів, представників вищого духовенства, лікарів.

Після арешту С. Рудницького в 1933 році в Україні всі його наукові праці були вилучені з бібліотек і знищені, архівні матеріяли – теж знищені, за винятком деяких карт, які публікувалися без зазначення його прізвища. Ім'я С. Рудницького було піддане довічному забуттю.

Перша монографія про С. Рудницького появилася лише в умовах незалежної України (Олег Шаблій: „Академік Степан Рудницький – фундатор української географії", Львів-Мюнхен, 1993. – 224 стор.). В ній автор блискуче проаналізував наукові праці вченого і вказав на їх значення для сучасности. Крім того, він вперше ознайомив широку громадськість з чотирьохтомною судовою справою українського географа, в якій задокументовані найдрібніші деталі його біографії. Про реабілітацію імені С. Рудницького він, між іншим, написав: „Для того, щоб стерти білу пляму з імені С. Рудницького багато зробив вчений-етнограф, доктор Микола Мушинка з Пряшева (Словаччина). Він написав і опублікував наприкінці 80-их і на початку 90-их років статті про вченого в українській періодиці Польщі, України, Америки, віднайшов у Чехо-Словаччині і опублікував в Канаді листи С. Рудницького до сестри Софії та швагера Станіслава Дністрянських, періоду 1926-1932 років, дослідив епістолярну спадщину – листи вченого до його учителя, наставника і часами опонента академіка Михайла Грушевського"(стор. 164).

Конверт, в якому проф. Микола Мушинка прислав до редакції „Свободи" матеріял про академіка Степана Рудницького, також заслуговує на увагу: з нагоди „Року С. Рудницького" Пошта України видала спеціяльний конверт з пам'ятним знаком, штемпелем та маркою на його честь.

Тут я хочу зазначити, що в 1976 році в містечку Вейпрти в західній Чехії я зовсім випадково познайомився з дочкою С. Рудницького Емілією Голубовською, яка під великим секретом розповіла мені про життя і трагічну долю свого батька та надала в моє розпорядження цікаві матеріяли про нього, його сестру – славну піаністку Софію та її чоловіка академіка Станіслава Дністрянського. На основі цих матеріялів я розпочав справу громадської реабілітації цих визначних діячів української науки і культури.

З того часу дослідження життя і наукової спадщини С. Рудницького зробило значний крок вперед. Були видані дальші ґрунтовні праці розстріляного географа. Найвизначнішою з них є монографія Павла Штойка „Степан Рудницький. Життєписно-бібліографічний нарис" (Львів, 1997) та його ж „Листування Степана Рудницького" (Львів, 2006). В ширшому історичному контексті розглянуто діяльність С. Рудницького в книзі О. Рубльова „Західньоукраїнська інтеліґенція в загальнонаціональних, політичних і культурних процесах. 1914-1939". (Київ, 2004). В збірнику „ Чому ми хочемо самостійної України?" (Львів, 1994, упорядник О. Шаблій) були перевидані деякі важливі праці С. Рудницького з політичної географії.

Переломним у ставленні до імені С. Рудницького був 2007 рік, на який припало 130-річчя з дня народження та 70 років від трагічної смерти С. Рудницького. Цікаво відзначити, що найбільшу шану фундаторові української географії віддали не Київ, не Харків, не Львів, не Відень, і не Прага, де він своєю діяльністю залишив найбільш помітний слід, а місто Тернопіль, де він прожив лише 12 дитячих років та один рік учителював у гімназії. Саме тут проходили основні заходи „Року Степана Рудницького". Вони розпочалися відкриттям пам'ятного знаку С. Рудницькому на будинку, де він мешкав з 1879 по 1891 рік (бульвар Шевченка, 2). По суті, це великий тривимірний пам'ятник (скульптор Олесь Маляр), на якому зображено погруддя С. Рудницького над етнографічною картою України. На схематичній мідяній карті Україна зображена не в державних, а в етнічних кордонах, тобто є там і Пряшівщина в Словаччині, Лемківщина та Холмщина в Польщі, Берестейщина в Білорусії, Задонщина та Кубань в Росії. Пам'ятник було урочисто відкрито і освячено священиками Греко-Католицької і Православної Церков 19 квітня 2007 року, при масовій участі тернопільців і гостей з різних міст України та з-за кордону. Про історію пам'ятника розповів на відкритті ініціятор його побудови Ігор Дітчук. Він, між іншим, сказав: „Чи не найбільша заслуга в поверненні з небуття до українців доброго імені Степана Рудницького належить академікові Миколі Мушинці...1993-го року він виступив тут [в Тернополі] з доповіддю про Рудницького на Всеукраїнській науковій конференції географів та з лекціями перед студентами педагогічного університету.

(Закінчення на стор. 22)

Голоси з сумного минулого

Центральні площі Дніпропетровська і досі „прикрашають“ пам’ятники комуністичним ідолам – Володимирові Ленінові та Григорієві Петровському.

ДНІПРОПЕТРОВСЬК. – Коли я надіслав київським друзям статтю „Проблеми українського націоналізму обговорено в Дніпропетровську”, яку опублікувала „Свобода“ в ч. 2, то вони привітали Дніпропетровськ з набуттям хоч деякої свідомости: невже найконсервативніше в Україні місто пробуджується? Втім, виявилося, що я перехвалив місцевих демократів.

Як сказано у фізика Ісака Ньютона: на кожну дію є протидія. У відповідь на організований у грудні 2007 року „круглий стіл” на тему „Еволюція українського націоналізму” 25 січня дніпропетровські активісти Партії Реґіонів разом з комуністами та ветеранами „Великої вітчизняної війни“ зібрали свій „круглий стіл”. Тема: „Фашисти загрожують Україні”.

Де ж ті фашисти тепер узялися? Найголовніший дніпропетровський „реґіональник“ О. Царьов (власник приватної фірми, що виробляє шпалери)стверджує, що нинішні фашисти – це ті, кого називають українськими патріотами. Він каже: „Українські радикал-націоналісти створюють пантеон своїх героїв – Романа Шухевича, Степана Бандери та інших, діяльність яких була спрямована на відрив України від Росії, а їхню справу продовжує нинішній Президент Віктор Ющенко, котрий нав’язує народові чужий, націоналістичний та прозахідній світогляд“.

На тому зібранні було заявлено, що у Дніпропетровській області налічується 800 тис. ветеранів війни, які ніколи не порозуміються з українськими націоналістами, які „стріляли у спину совєтським солдатам” (знову ж, незнання історії); що законопроєкт щодо зміни назв населених пунктів, вулиць та об’єктів господарювання з тих, що були запроваджені за часів СРСР, на нові, „націоналістичні” увічнює „хибних героїв”; що українські націоналісти „фальсифікують історію і хочуть змінити геополітичний вектор”, тобто відвертають Україну від Росії і повертають на Захід; – що вони „зомбують молодь”, як колись це робили німецькі фашисти.

Насправді українську молодь де-факто „зомбують“ наше телебачення. Кожна родина має щонайменше один телевізор, який приймає від дев’яти до 34 каналів, і майже усі вони належать приватним особам. Єдиним демократичним серед них є лише „5 канал”, який свого часу підтримав Помаранчеву революцію. Народне прислів’я стверджує: хто платить гроші, той замовляє музику, тож глядач мусить вибирати, що дивитися: чи голівудські фільми зі стріляниною, чи ретрансляцію російських програм з ідеологічним промиванням мізків. Які ж можуть бути претензії до українських патріотів?

Отже, відбулося два антагоністичних „круглих столи”. Дніпропетровщина ж в цілому ще спить і бачить сни про „комуністичний рай“, у якому часом клацають зубами олігархічні вовки, а підспівують їм реґіонали, комуністи і ветерани.

Володимир Єфимов

В Музикознавчій комісії НТШ в Україні

ЛЬВІВ. — 25 грудня 2007 року у Львівській національній музичній академії ім. Миколи Лисенка відбулося щорічне підсумкове засідання Музикознавчої комісії Наукового Товариства ім. Шевченка в Україні, з участю викладачів катедр теорії, історії музики, музичної українїстики та музичної фолкльористики академії, науковців Івано-Франківська і Дрогобича, за програмою котрого були проведені перші „Якуб’якові читання”, присвячені 65-річчю від дня народження відомого в Україні та за її межами музикознавця, музичного критика, Заслуженого діяча мистецтв України, колишнього проректора з наукової роботи академії Яреми Якуб’яка (1942-2002).

На засіданні були присутні голова НТШ в Україні д-р Олег Купчинський, голова Музикознавчої комісії д-р Олександер Козаренко, проф. Юрій Ясіновський.

Ректор академії Народний артист України Ігор Пилатюк та проректор з наукової роботи Віктор Камінський представили щойно випущений у світ збірник статтей та матеріялів „Пам’яті Яреми Якуб’яка“, в якому вміщено спогади про ювіляра, наукові студії професорів і доцентів академії, список праць Я. Якуб’яка. Спогадами про нього поділились упорядник видання М. Кушнір, проф. Ю. Булка, М. Лемішко, О. Купчинський. Зі словами подяки виступила його дружина Євгенія Якуб’як.

Спеціяльно до цього засідання підготували наукові доповіді львівські музикознавці І. Зінків, Я. Горак, С. Тихий.

На засідання підведено підсумки здобутки Музикознавчої комісії за минулий рік. Слово про це мав проф. О. Козаренко. Проф. Л. Кияновська представила видану нею у Чернівцях книгу про галицьку музичну культуру другої половини XIX-початку XX ст. Доцент О. Гнатишин поінформувала про виданий у НТШ бібліографічний покажчик „Марія Загайкевич”, науковий співробітник Львівської наукової бібліотеки ім. Василя Стефаника О. Осадця розповіла про виданий нею покажчик „Творчість Івана Франка в музиці”, викладач академії Т. Дубровний представив примірник ще свіжої своєї книги про фортепіянну творчість Анатолія Кос-Анатольського, а викладач Львівського національного університету ім. Івана Франка В. Пасічник – упорядкований ним біобібліографічний покажчик про відомого науковця-фольклориста Володимира Гошовського.

Приємною несподіванкою для галицьких музикознавців стала видана в Донецькому відділенні НТШ і надіслана до Львова книга Олексія Максимова про засади фортепіянної методики відомого львівського композитора Василя Барвінського, котру ґрунтовно реферувала колишня учениця професора Наталія Кашкадамова.

Оксана Гнатишин,
секретар комісії

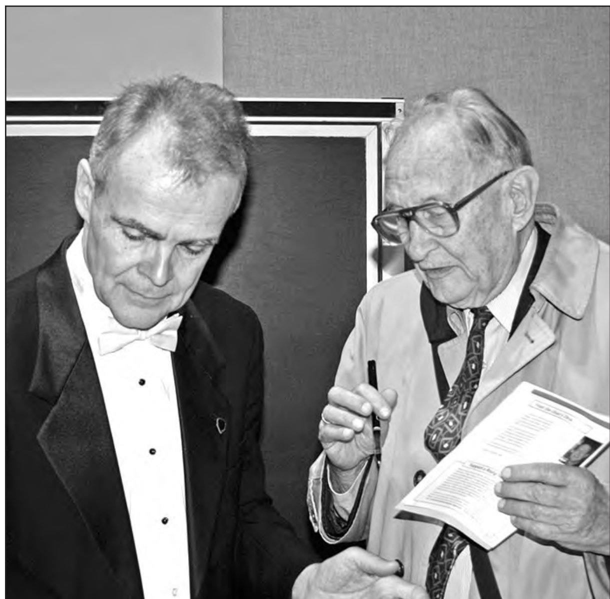
НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

Адріян Бриттан ставить оперу Жака Офенбаха

Фінал вистави „Казки Гофмана".

НЮ-БРАНЗВІК, Ню-Джерзі. – Чимало читачів „Свободи" прочитали в ч. 4 повідомлення про виставу опери Жака Офенбаха „Казки Гофмана", яку здійснили режисер „Метрополітен-Опери" з Ню-Йорку Дона Вон і музичний керівник, дириґент Адріян Бриттан в „Nicolas Music Center" Ратґерського університету, і прийшли на вистави. Три з них уже відбулися, остання буде наступної неділі, о 2-ій год. по полудні.

Роман Волчук, один з українських гостей, звернувся до Адріяна Бриттана по автограф.

Д-ра А. Бриттана добре знає українська громада. Він за час своєї творчої кар'єри дириґував відомими симфонічними оркестрами в кращих концертових залях і театрах світу – в США, Німеччині, Польщі, Україні, Кореї, мав багато особистих концертів як скрипаль-віртуоз, був переможцем ряду міжнародних змагань виконавців. А. Бриттан також відомий як вихователь плеяди відомих музикантів. У минулому році він успішно розпочав відновлення в Україні оперових вистав українською мовою. Д. Вон поставила ряд опер у США, Канаді, Франції.

Жак Офенбах (1819-1880) привабив постановників фантастичністю сюжету, який відповідав студентському складові акторів, мелодійністю його твору, який включає кілька улюблених серед меломанів арій, зокрема „Баркаролу", арію Олімпії, пісню Антонії і терцет з голосом її матері, а також комічну пісеньку про Кляйнзака. Герой опери Ґофман розповів випадковим приятелям три своїх любовних пригоди, котрі й відтворені на сцені. Вони дуже різні – у першій відчувається легкість французьких опер, в другій – романтика венеціянських карнавалів, в третій – німецький сентименталізм. Цікавою новацією було впровадження чотирьох неґативних постатей опери (радника Ліндорфа, Копеліюса, Дапертуто і доктора Міракля) в одному втіленні – усі партії співає один актор Джін Кім (бас) в одному строї і гримі „під Мефістофеля".

Д-р Адріян Бриттан і Дона Вон.

В жіночих ролях в різних виставах були зміни виконавиць. У цій розповіді йдеться про недільну виставу 3 лютого, у якій співали Ніклоса – Патріс Єгу-Овлес (переможниця міжнародних конкурсів в Італії, Перу, Канаді), Олімпію – Адріяна Лі, Джульєту – Адріяна Александер, Антонію – Маріса Арзіло (вона співала в театрах Німеччини, Еспанії, Італії). Вони були дуже різні і однаково чарівні. У залі лунали не тільки оваційні оплески, а й „браво". Високу оцінку гостей театру мали хор і молодіжна оркестра, яка під вмілим керівництвом маестро А. Бриттана вдало супроводжувала досить складні сюжетні лінії вистави і мала ряд окремих оркестрових виконань – увертюру та інтерлюдії.

Успіх вистави був також заслугою музичного директора Памели Жильмор, художника Френка Пората, костюмера Джеймса Кроше, освітлювача Марка Піотровського та інших.

Ж. Офенбах не дожив не тільки до вистави своєї опери в Америці, а й взагалі до її прем'єри. Незакінчену партитуру завершив Ернест Жиро, але під час вистави у Відні сталася пожежа, театр згорів і оперу було визнано „зловісною". Тільки у наші часи вона здобула визнання. Ж. Офенбах був би задоволений виставою у Ню-Бранзвіку за участи відомого мистця-українця А. Бриттана.

Левко Хмельковський

Дириґент Адріян Бриттан з музиками симфонічної оркестри.

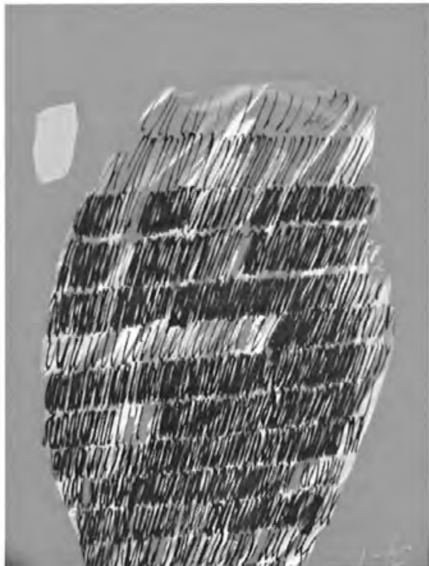
РЯДКИ ПОЕЗІЇ

Ніла Висоцька,
Донецьк

Вже не певна, що люблю.
Річка, де рости судилось,
На струмок переродилась,
Повний смутку та жалю.
Рід наснагу дав перу.
Хист знецінений мистецький,
Край затюканий донецький,
Чи люблю, не розберу.
Сором і терпець гублю:
За вітчизну муки множу.
Не питайте, чи люблю, –
Знаю, що без них не можу.

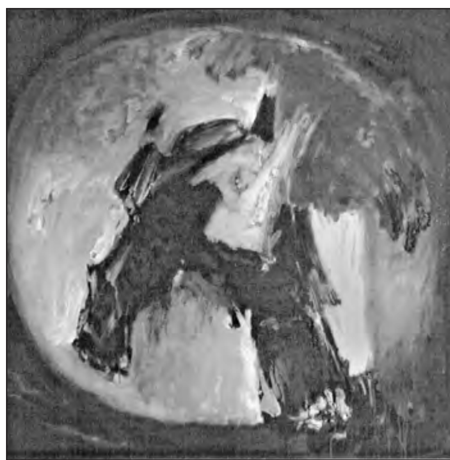

Про речі більші, ніж зорі

З серії „1,000 голів", різна техніка (змішана) на папері (1971-1972).

„Створення", олія на полотні (1962).

„Вагітна", олія на полотні (1959).

ЧИКАҐО. – Український Інститут Модерного Мистецтва з 27 січня до 16 березня представляє ретроспективний показ робіт українського художника Юрія Соловія. Це буде перша виставка у США творів мистця після його смерти. Ю. Соловій був найбільш активним мистцем у Ню-Йорку протягом 1950-1970 років. Він був дуже відомий за його великі, трепетливі та шалено абстрактні полотна, як і за неймовірну серію картин, рисунків та скульптур під назвою „1,000 голів". Його мистецькі роботи поєднують насиченість американського абстрактного експресіонізму з психологічною глибиною та сентиментами европейського абстракціонізму XX ст., проте Ю. Соловій вніс у них неповторну і потужну українську сутність. Відкриття виставки 27 січня о 2-ій год.

Ю. Соловій народився 1921 року у Львові, закінчив мистецько-промислову школу в 1944 році, згодом виїхав до Німеччини, де зустрів свою дружину Ліселоту. У 1952 році подружжя з маленьким сином Юрієм іміґрували до США і оселилися спочатку в Дітройті, а згодом у Ню-Йорку. У 1965 році, після 13 років життя і праці в Брукліні, Ю. Соловій та його родина переселилася до Ратерфорду, Ню-Джерзі. Ю. Соловій тяжко хворів, починаючи з 1993 року, коли з ним стався нещасний випадок.

Мистцеві вдалося виявити у творах біль свого покоління. Починаючи з 1950-их років, Ю. Соловій впевнено вирушив у сферу абстрактного експресіонізму. Окрім метафізики, Ю. Соловій також працював над темами в сучасній політиці та в соціяльній сфері – його праці були насичені проникливим почуттям іронії та сатири. Ю. Соловій був теж провідним теоретиком і мистецьким критиком, а також письменником. Він дуже зблизився з членами української еміґрантської групи письменників-аванґардистів, відомої як „Ню-Йоркська група". У 1978 році вийшла збірка їхніх творів під назвою „Про речі більші, ніж зорі". Хоча деякі з ранніх мистецьких критиків закидали йому, що його праці є надмірно модерні і надмірно абстрактні, але тепер, подивившись назад, маємо змогу побачити, що Ю. Соловій є одним із найбільш видатних абстракціоністів XX ст. Його олія та полотно завжди будуть суттєвою частиною українсько-американської ідентичности.

Адреса інституту: 2320 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622. Тел.: (773) 227-5522. Інститут відкритий для відвідувачів від вівтірка до неділі, від 12 год. до 4 год. Рекомендована пожертва за вхід – 5 дол. Інтернет-сторінка інституту: www.uima-chicago.org

Роман Петруняк

Виставка скульптур Петра Капшученка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – Виставку творів скульптора Петра Капшученка в першу річницю смерти мистця організував 90-ий Відділ Союзу Українок Америки (СУА) ім. Олени Степанів (голова Марта Пеленська) 11 листопада 2007 року в ґалерії ім. д-ра Олександра Черника в Українському освітньо-культурному центрі.

Виставка набрала значення мистецької події великої Філядельфії, завдяки стараням організаторів, а також тому, що скульптури були щедро передані на виставку їх власниками, членами української громади. Відчувалася потреба поділитися з іншими своєю пошаною до творця скульптур і любов'ю до його витворів. Це відчувалося під час імпрези.

Експонати зображали світ постатей з життя двох віддалених країн – України та Арґентини, але їх єднав понад простори океану незмінний ореол гуманности – любов до людини в її стражданнях і радощах, любов до Батьківщини.

Це вершник в степу з зором, спрямованим у даль. Це лірник, сліпий, який ніби бачив суть людської істоти, про яку співає. Це жінка-мати у її внутрішній красі. Це група дітей – майбутнє народу. У творах скульптора виспівує свою душу Україна.

Організатор імпрези Оксана Ворох відкрила виставку. Вичерпну доповідь подав д-р Володимир Карпинич, який переклав монографії про П. Капшученка пера академіка О. Федорука на англійську мову. Він представив життєвий шлях скульптора, уродженця Наддніпров'я. Крізь воєнну хуртовину він дістався до далекої Арґентини, яка прийняла його не лише як українського творця, а й як виразника почуттів арґентинської людини, надавши йому ім'я Петро Енко і вшанувавши нагородами.

Доповідач загадав про дві монументальні скульптури мистця в Савт Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, – при в'їзді до обителі св. Андрія Первозваного – княгині Ольги і Митрополита Василя Липківського, пригадав також про численні нагороди, включно з нагородою від Президента України Віктора Ющенка, за великі заслуги для української культури, якою відзначили мистця незадовго до відходу у вічність.

Презентацію творів скульптора, пов'язаних з Голодомором, оформила Христя Харина-Сеник. Музично-вокальна частина гармонійно доповнювала виставку. Був це виступ бандуристок Лади Пастушак, Галини Боднар і Юлі Ступень, а також квартету „Голубки" (Марія Камінська, Надія Петрик, Галина Ступень і Галина Боднар) з мелодійним виконанням „Поводила світами нас доля". Вишуканий буфет, який приготувала Надя Петрик, дав нагоду для товариського спілкування. Завершив імпрезу своїм словом зять скульптора Брюс Шміт – з виявом широкого знання його творчости і пошаною до нього. Дочка мистця д-р Людмила Капшученко-Шміт подякувала за гарно влаштовану імпрезу.

Д-р Наталія Пазуняк

Петро Капшученко в своїй майстерні (фото з архіву).

Европейський ...

(Закінчення зі стор. 5)

Колеґа М. Драгоманова – професор Київського університету Володимир Антонович і його учень та послідовник Михайло Грушевський гостро заперечували наявність у Росії будь-яких европейських ознак.

На переконання М. Грушевського, основоположника української національної історіографії, своєю самобутньою культурою та народною психологією українці були набагато ближчими до Европи, ніж до Росії. Так само, як їхні европейські сусіди, українці глибоко шанували принципи особистої гідности та конституційних норм суспільного життя – інакше, ніж це було властиво росіянам, які, за словами М. Грушевського, перебували у полоні месіянізму та ідеї вищости загадкової російської душі.

Після поразки українських визвольних змагань 1917-1918 років М. Грушевський вбачав майбутнє України в Европейській федерації демократичних держав. Повернувшись в Україну в 1924 році, він почав активну боротьбу проти усталеної практики російського посередництва в процесі проникнення в Україну европейських впливів. Він наполягав на прямих контактах української наукової еліти з европейською культурою та наукою.

Ідеї М. Грушевського перегукувалися з думками українського письменника та публіциста Миколи Хвильового, який своїм гаслом „Геть від Москви!" закликав до прямого, без російського транслювання, засвоєння українською культурою здобутків европейської культури та літератури. На думку М. Хвильового, якщо батьківщиною пролетаріяту є Европа, то „молода" українська культура має орієнтуватися саме на Европу, а не на колишню імперську Росію. Ця риторика показувала, як українське прагнення до віднайдення Европи знайшло своє формулювання в марксистській фразеології.

Йосиф Сталін категорично заперечив таку українську редакцію марксизму. В його звинуваченнях на адресу М. Хвильового зазначалося, що у закликах на переорієтацію української культури із східного на західний напрямок український літератор намагається відгородити Україну від батьківщини першої в світі пролетарської революції і солідаризується з буржуазним Заходом. Позиція Й. Сталіна привела до того, що український курс на Европу було заблоковано для багатьох наступних поколінь – пов'язано з буржуазним вибором, який був анатемований в СРСР.

Існувала проте межа, далі якої згубний вплив радянського тоталітаризму не міг поширюватися. Особливо наочно це було видно в період між двома світовими війнами, коли значні частини України перебували поза зоною советського контролю. Галичина та Волинь входили до складу польської держави, тоді як Буковина належала до Румунії, а Закарпаття – до Чехословаччини. Українська культурна еліта в міжвоєнній Польщі мала всі підстави вважати свою землю частиною Европи, і то не тому, що протягом тривалого часу на ній господарювали поляки, а головно тому, що їхня територія протягом 150 років належала до Габсбурзької, а відтак до Австро-Угорської монархії – цього багатоетнічного конґльомерату народів, що простягався від Брюселю на заході до Венеції на півдні та до Львова на сході.

Після розпаду СРСР незалежна українська держава опинилася на роздоріжжі багатьох суперечливих культурних та політичних тенденцій. У часи президентства Леоніда Кучми у зовнішній політиці набула поширення так звана „багатовекторність". У настроях українського суспільства постійно зударялися проевропейський напрямок розвитку, який підтримувало західньоукраїнське населення, та проросійські тенденції, що їхніми носіями була людність на сході та півдні України. У результаті українська зовнішня політика не мала чітких орієнтирів більшу частину 1990-их та на початку 2000-их років і являла собою суміш суперечливих ініціятив, покиканих заради досягнення тактичних цілей грати то на західніх острахах перед зближенням України із Москвою, то на застереженнях Кремля проти загравань Києва з евроатлантичними структурами.

Небажання ЕС надати Україні так звану европейську перспективу навіть після подій Помаранчевої революції зустріло неґативну реакцію з боку українських політичних та культурних еліт. У вересні 2005 року голова українського парламентського комітету в справах европейської інтеґрації Олег Зарубінський, виступаючи на конференції у Вашінґтоні, говорив: „Дозвольте нагадати одну загальновідому істину. А саме – Україна є не що інше, як европейська держава. По-перше, Україна географічно розташована в Европі, і навіть сам географічний центр Европи міститься на території України – поблизу містечка Рахів Закарпатської области. З історичного погляду вже більше тисячі років тому Київська Русь була однією з найбільш розвинутих европейських країн. Україну здавна перетинав один з найдавніших европейських транспортних коридорів: „шлях із варяг у греки". І наші безпосередні контакти з Европою були тільки тимчасово перервані внаслідок несприятливих історичних обставин. Прийшов час відновити місце України в Европі, поновити в Україні діяльність розвинутих демократичних інститутів та органів політичного урядування. Саме тепер Україна мусить приєднатися до спільноти високорозвинутих демократичних европейських держав".

Ця заява О. Зарубінського повністю віддзеркалює нинішні світоглядні рефлексії української політичної еліти. З історичної точки зору цікаво відзначити, що риторика українських чільників спирається на арґументацію, що її свого часу розвивали М. Драгоманов та М. Грушевський, включно з давнім переконанням центральносхідньоевропейських еліт про те, що географічний центр Европи знаходиться саме в їхній країні.

Дещо відстає від европейської зорієнтованости еліт українське суспільство. Згідно з опитами громадської думки, здійсненими у вересні 2005 року Центром Олександра Разумкова, 33.3 відс. населення України вважають себе европейцями. 85 відс. з цих останніх вважають Україну географічною, а 61 відс. – історичною частиною Европи. Загалом же беручи, не вважають Україну ні політичною, ні культурною складовою частиною Европи відповідно 54 та 51 відс. опитаних, а 77 та 74 відс. заперечують відповідність України европейським економічним та соціяльним критеріям. Цілком очевидно, що головною перепоною в усвідомленні населенням України своєї европейської ідентичности є низький рівень життя, його разюча відмінність від европейських стандартів.

Українські еліти зацікавлені в Европі, але вони мають ще чимало зробити для популяризації европейської ідеї вдома, та позитивного образу України в Европі. Україна потребує Европи, але й Европа має бути зацікавленою в тому, аби Україна була незалежною й демократичною державою. Теоретично все це так, але на практиці европейці все ще мусять заглядати в шкільні підручники та енциклопедичні довідники, аби дізнатися, де ж закінчується Европа і починається Евразія. Можна сподіватися, що мине час, і становище дещо поліпшиться. Коментуючи результати Помаранчевої революції та стосунки України з Росією та ЕС, Олександер Мотиль, зазначив у одній з своїх статей, що ізоляція України як своєрідної стратегічної пустелі між демократичною Европою та авторитарною Росією автоматично перетворює будь-який продемократичний рух в Україні на проевропейський і допомагає визнати европейську ідентичність України в її протиставленні до Росії. Важко не погодитися з цим висновком. Розвиток демократії в Україні не може не привести її в европейську спільноту демократичних країн.

НОВІ ВИДАННЯ

Іван Немченко – співець Надросся

Ті з нас, хто з увагою слідкує за подіями в Україні, з радістю відзначають кожну нову появу на книжкових ринках України україномовних видань. Коли читаємо про словацьку літературу в Словаччині чи польську в Польщі, то це, самозрозуміло, не викликає особливих емоцій. Одначе, в Україні – все інакше. Уряди незалежної України виявились байдужими до розвитку української культури. Вийшовши з середовища колоніяльної адміністрації, вони віддають інформаційний простір і книгодрукування росіянам, тобто продовжують русифікацію України. Українська книжка, якщо й видається, то дуже малим накладом і відразу стає раритетом.

Як пише київський щоденник „День" 7 вересня 2007 року, „ще зовсім недавно в Україні було понад 2,000 книгарень, а сьогодні їх лише 370 на всю країну. Крім того, видавництва продовжують закриватися, книжкові крамниці поглинаються, вимирають...". На думку заступника голови Товариства охорони пам'яток історії та культури Миколи Пархоменка, „сама держава є найбільшою проблемою для культурної спадщини нації". У висліді Україна щороку втрачає 1,000 пам'яток історії та культури. „Такого не було навіть у 30-ті роки минулого століття", – каже М. Пархоменко. Держава дивиться на такі речі крізь пальці.

На щастя, в Україні появляються гарні видання, яких не можна не вітати. Перед нами – невеличка книжечка поезій „Корсунські світанки" Івана Немченка (Івана Дойча), що вийшла офсетним друком у видавництві „Просвіта" в Херсоні. Наклад – 500 примірників. До неї увійшли твори громадського звучання, пейзажна та любовна лірика. Автор захоплюється перлиною України, якою для нього є Надросся, історія та сучасні прикмети цього чудового краю.

Зміст книжки – це окремі тематичні цикли: „Шевченко живий", „Корсунські співанки", „Корсунські двовірші", „Корсунське літо", „Ромашковий світ", „Діти Надросся", „Корсунські екфразиси", „Коломийки", „Від гуморинки до сатиринки", „Мабуть" тощо.

У серії віршів про Тараса Шевченка читаємо:

Коханий краю, що несеш у далеч
Крізь лихоліть і горя чорну галич?
Що твою душу сонцем озоря?
Євангеліє від Кобзаря.

У циклі „Корсунські співанки" поет звертається до близького й далекого минулого України, а про град Ярослава пише:

Тут життя віддавали
Уенерівські вої,
Щоб Вкраїна буяла,
Щоб не гас дух героїв.
Звідси йшов у безмежність
Юний Павлик Янчевський,
Щоб була незалежність,
А не рабство й безчестя.

Автор зі щирою любов'ю змальовує красу рідної землі і закликає сучасне покоління її любити:

Любіть цю землю,
бо вона прекрасна!

Ці слова актуальні тепер, коли тисячі українців і українок покидають рідну землю та йдуть шукати щастя навіть там, де його немає (при сліпому потуранні влади, яка нічого не робить, щоб дати працю цим людям і разом з ними будувати вільне та щасливе життя в незалежній Україні). При цьому автор нагадує кожному з нас, що

Уріднім слові пісня нас єдна,
З минувшин княжих
в серці вирина,
З легенд козацьких
квітом проросла,
Щоб не забули ми праджерела.

Й тому, певен поет –

Не треба їхать світ за очі,
Аби побачить диво-дивне.
Для цього ти до Росі йди-но.
Умиєшся сріблом води –
На світ немов ти знов родивсь...
Яких тобі ще треба див?

Одначе, не все гарне й привабливе в українській дійсності. У циклі „Коломийки" автор картає тих посадовців, які обдурюють народ і аґітують за надання російській мові статусу другої державної. Пишучи про рідну мову, поет називає себе білою вороною на півдні України:

Рідна мово, палюча свіча,
Освіти-но верховні палати,
Щоб не міг депутат-яничар
Двоязиччя зміїне ховати.
Спопели своїм чистим огнем
Ниці думи і погляди ниці.
Хай розплата того не мине,
Хто загачує рідні криниці.

Про сьогоднішню соціяльно-політичну ситуацію в Україні спостережливий поет пише:

Та тільки знов у рідній стороні
Байдужно-мертві душі
лихо сіють,
Купаються в багатстві
та брехні
В той час, як інші ледве животіють.
То є ж та незалежність а чи ні?
Лукаві люди фахово подбали,
Щоб українці в рідній стороні
Своєї Неньки не упізнавали.

Іван Немченко – не початківець. Він видав збірки поезій „Засніженість", „Мамине сонечко", „Тече Інгулець", „Літописання дива", „Акровірші весни", „Квітка України" та прози – „Казка про чайку Дніпрову" і „Казки мого краю". Хотілося б побажати авторові дальших успіхів у творчій праці, щирих послідовників на півдні України, щоб народ наш нарешті прозрів і став господарем у своїй державі.

Микола Дупляк

ПОДОРОЖІ

Світлини з Арґентини

Фоторепортаж Валентини і Володимира Каплунів з подорожі до Арґентини було вміщено в ч. 52 „Свободи" за 2007 рік. Сьогодні подаємо ще кілька цікавих фотографій цих авторів.

Буенос-Айрес. Вулиця України.

Іноді Буенос-Айрес нагадує Ню-Йорк.

Шанувальник Андрія Шевченка.

Часник несе.

To Our Generous Donors and Friends:

On behalf of the National University of Ostroh Academy, we wish to thank all of the generous donors who contributed to our campaign in 2006 and 2007. Their donations have had a significant impact on this premier university which is laying the groundwork for a prosperous and principled Ukraine.

We are also grateful to all those Ukrainian Americans who organized events for Rector Ihor Pasichnyk in 2006 and again in 2007. Their willingness to offer their time and treasure to the cause of higher education in Ukraine is laudatory.

We appreciate the consistent assistance we have received from Julian Kulas of Chicago's Heritage Foundation of First Security Bank, and Bohdan Watral of Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union in Chicago. Both gentlemen and their boards have been with us for many years. Among individual donors during the past two years Jesse V. Shaidevich deserves special recognition.

Finally, we want to thank Mr. Stefan Kaczaraj, president of the Ukrainian National Association, for his invaluable assistance throughout this campaign. The UNA Foundation has been with us from the beginning.

Myron and Lesia Kuropas
Friends of Ostroh

2006 DONATIONS TO THE NATIONAL UNIVERSITY OF OSTROH ACADEMY

$5,000	The Heritage Foundation of First Security Bank
$3,000	Maria Fizer
$2,500	Nicholas Nenadkevich
$2,000	Jesse V. Shaidevich
	UECC-I.A.U, Childrens' Fund
	Maria Fischer Slysh, M.D.
$1,500	Dr. Leonidas and Oksana Mostowych
$1,000	Yuriy Deychakiwsky
	Natalia Danylenko
	Selfreliance Ukrainian Federal Credit Union, Philadelphia
	Maria Pyskir
	Roman Shramenko
$700	Alexander Mychaluk
$312	George J. Preneta
$300	Daria I. Bylow
$200	Marta Farion and Ihor Wyslotsky
	Luba Nowak
$154	Dmytro and Halyna Hrushetsky
$150	Andryj V. Christina A. Petrykiw
$100	Alexander and Maria Oleksiuk
	Oleh Sklepkovych
	Ludmilla Wasynczuk in memory of Fr. Stephen Hutzuliak
	Dr. Alexander and Mary Sosenko in memory of Volodomyra Demus
	Dr. George Sosenko in memory of Volodomyra Demus
	Roman Zajac and family;
	Jurij Zajac and family
	Vasyl Truchly, M.D.
	Helene L. Tomasian
	Natalka and Wasyl Mirutenko
	Adrienne Kochman
	Oksana Pawlyk
	Leonid Pidstryhach
	Daria Broadhead
	Alla Cherney
	Petro Hursky
	Ludmila Wasynczuk
	Serge Sacharuk
$50	Fr. Deacon Yourij Malachowsky
	Mark and Jo Ann Murskyj in memory of Volodomyra Demus
	Leo Murskyj in memory of Volodomyra Demus
	Oksana and Chrysyne Murskyj in memory of Volodomyra Demus
	Vira Dzulynsky
	Alexandra D. Kochman
	Michael Ampulski
	Svitlana Kochman, Francis O'Hern
	Wasyl and Halyna Hrishko
	Andrew Kolomayets
	Roman and Natalia Zavadovych
	Larissa Dijak
	Ukrainian American Senior Citizens Association, Jenkintown, PA.
$30	Ewhen and Maria Iwankiw
	Walter Kocur and Sonia Kosar
	George Kolomayets
$25	Lubomyr S. Miz
	Myron and Daria Jarosewych in memory of Volodomyra Demus
	Lydia Tkaczuk in memory of Volodomyra Demus
	Y.A. Korsunsky
$20	Larisa Palij

TOTAL = $27,476.00

2007 DONATIONS TO THE NATIONAL UNIVERSITY OF OSTROH ACADEMY

$25,000	The Heritage Foundation of First Security Bank - Chicago
$14,000	Jesse V. Shaidevich
$13,000	Selfreliance Ukrainian American Federal Credit Union of Chicago
$10,000	Peter Buniak, National Executive, First Ukrainian Division, Ukrainian National Army
$7,000	Stefan and Volodomyra Slywotsky
	Natalia Danylenko
	Dr. Vladimir and Nadia Shkilnyk
$6,000	RUKH Education Foundation c/o Marta Borowyk
$5,000	Zenon, Dozia, and Viktoria Krislaty
	Drs. Jean-Pierre and Biruta Cap
$4,500	Alexander Mychaluk
$4,080	Ukrainian Language Society c/o Bohdan and Vira Bodnaruk
$2,500	Nicholas and Dioniza Nenadkevich
$2,000	Dr. Leonidas and Oksana Mostowycz
	Bahriany Foundation c/o Alex Konowal
$1,400	Maria Pyskir
$1,100	Myron and Lesia Kuropas
$1,000	Evhen Bachynsky
	SUMA Federal Credit Union of Yonkers, New York
	Marion Bartoszyk
	John Zyznomyrsky
	Michael Karkoc
	Peter Karkoc
	Dr. John and Nadia Doroschak and Family
	Ukrainian Evangelical Assembly of God, Union, NJ
	Ukrainian West Side Club, Rochester, NY
	Walter and Raisa Bratkiv
	Dr. George and Neonila Lychyk
	Alex and Anna Nimczenko
	Irene Russnak
	Ukrainian Fraternal Association, Scranton, PA
	Sarasota Medical Technologies, University Park, FL
	Vira and Bohdan Bodnaruk
	Orest and Lidia Bilous Family Foundation
	Michael and Jean Holowaty
	Bohdanna Bilowchtchuk in honor of son Danylo
	Emil Melnyk
	Wasyl Liscynesky
	Dr. Yuri Deychakiwsky
$900	Vladimir and Oksana Bakum
$700	Antin Semeniuk
	Mary Jaresko
$500	Alex Poletz
	Luba Nowak
	Orest Nebesh
	Ukrainian American Association of University Professors
	Lubomyr and Anna Wynar
	Nestor and Anisa Weresiuk-Shust
	St. Andrew Ukrainian Orthodox Church, Bloomingdale, IL
	Maria Fizer
	Bohdan Guran
	Roman Shramenko
	Taras Szmagala, Jr.
	Boris Karash
$400	Dmytro and Halyna Hrushetsky
$350	Olya Diachenko
$300	Irene Rakush in memory of M.Rakush
$250	Oleh Sklephovych
	Taras and Midge Szmagala
	Nicholas M. Kotcherha
	Katherine Marcyniuk
	Col. B.L. Abramowitz
	Ukrainian American Cultural Club of Houston
$200	Dennis L. Stachiw
	Joseph Lytwynyshyn
	Ukrainian Congress Committee, Wisconsin
	Jeremy and Christine Rakowsky
	John Derkach
	Iwan and Maria Mischance
	Myron and Daria Jarosewych
	Nicholas and Valentina Mischenko
	Roman Rychok
	Olga Hunczak
	Wiaczeslaw A. Cetenko
	Halyna Porytko
	Olia Holowka Palmer
	George and Irene Potoczniak
	Nicole and William Dijak
	Irena and John Pankiewicz
$150	Mary Brudny
	Leonid and Valentina Pacholuk
	Evangelical Pentecostal Church, Philadelphia
	Oleh Karawan
$100	Oleh and Tania Sklepkovych
	Anatole and Raisa Doroshenko
	Danyila Pavlyk
	Halyna Myroniuk
	Maria Odermann
	Nikolay Megits
	Dr. Paul Pundy
	Vasyl Korzachenko
	Michael Kos
	Bohdan Watral
	Lubomyr Klymkowych
	Dr. Natalia Hryhorczuk
	Roman Tkachuk
	Anna Kuzyk
	Sofia Delta-Didyczka
	Iwan Pawlyk
	Ukrainian Gold Cross, Branch 12, Chicago
	Roman Andrushkiw
	Ross Wasylenko
	Vladimir Waskin
	Ihor Andrew Mirchuk
	Anna Cusio
	Ivanna Harasowskyj in memory of Dr. Andrij Lemishka
	Myron Pakush
	Michael G. Dobronos
	Andrew and Christine Fedynsky
	Ira Tzyhlewich
	Halya Vasyuta
	Nadia Dowhajchuk
	Ludmila Wasynczuk
	Peter and Irina Mischenko
	John and Helen Pryma
	Alex and Maria Konowal
	Oresta Fedyniak
	Anonymous
	Sisterhood of St. Sophia, St. Andrew Ukrainian Orth. Church, Bloomingdale, IL
	John Jaresko
	Roman Zajac
	Larissa Dijak
	Mykola and Tamara Weremijenko
	Dr. Eugene Steckiw
	John and Anastasia Fatenko
	Olena Kachala
	Michael and Roxolana Yarymovych
	Natalie Sluzar
	Lydia Kozak
	Iwanna Martynetz
	Alexandra and Stephanie Sandra
	Zenon and Olga Dub
	Zina Illuk
	Lucy Kozacky
	Serge Sacharuk
$65	Oksana Teodorowycz
$50	Orest Deychakiwsky
	Emil Zajlo
	Walter Anastas
	Romana Vasylevich-Lipets
	Tanya Harbuz
	Volodymyr and Lydia Bazarko
	William J. Napier
	George Kolomayets
	Anonymous
	Eugene Rudenko
	Victor Partykevich
	Ludmila Maziar
	Roman Golash
	Oleh Karawan
	Eugene A. and Daria Tomashosky
	Walter W. Motyka
	Vladymier Szpiczka and Klara
	Annie Homick
$30	Ivan and Halya Karasejchuk
$25	Lubomir S. Miz
	Maria Hnojewa
	Maria Dorozynsky

TOTAL = $159,500.00

All donations to the National University of Ostroh Academy can be deducted from your income tax. Please make checks out to UNA Foundation/Ostroh Fund and send them to Myron and Lesia Kuropas, 107 Ilehamwood Drive, DeKalb, IL 60115-1856.

СПОРТ

Українська діяспорна олімпіяда відбудеться в липні 2008 року

(Закінчення зі стор. 1)

урочисте закриття свята.

– Хто запрошений до участи в Олімпіяді? Чи є обмеження віку спортовців?

– Комітет вислав запрошенння численним спортовим об'єднанням і клюбам в різних країнах. Ми вже маємо згоду на участь у змаганнях спортових клюбів – „Крила"-СУМ, „Леви", „Україна" (Чикаґо), „Україна" (Бафало, Ню-Йорк), „Україна" (Сиракюзи, Ню-Йорк), „Крилаті" – СУМ (Йонкерс, Ню-Йорк), Українських спортових товариств з Рочестеру і Ню-Йорку, „Карпати"–СУМ (Кліфтон, Ню-Джерзі), „Карпати" і „Україна" (Торонто), „Чорноморська січ" (Випані, Ню-Джерзі), „Ватра" (Лонґ Айленд), „Львів" (Клівленд), „Черник" (Дітройт), „Тризуб" (Філядельфія). У змаганнях візьмуть участь молодіжні команди Пласту і СУМ. Патронат олімпіяди здійснює Українська спортова централя Америки і Кканади (УСЦАК). Вік учасників – від 12 років і далі без обмежень. Також змагання відкриті для усіх бажаючих.

– Хто спонзорує змагання?

– Серед провідних спонзорів – Український Народний Союз, Українська федеральна кредитівка у Філядельфії, „Вестерн Юніон", „Міст", комітет з проведення „Українського дня" на стадіоні „Джойнт", ряд інших. Кожен шанувальник українського спорту може зробити пожертву на Олімпіяду. За інформаціями щодо пожертв і змагань можна звернутися до мене на тел.: (215) 886-8076, електронною поштою: marta4240@aol.com, або листом на адресу UASC Tryzub, 1421 Dorel Rd., Rydal, PA 19046. Адреса оселі: P.O.Box 346, Lower State and County Line Roads, Horsham, PA 19044.

– Чи будуть пам'ятки на спогад про Олімпіяду? Де можна буде заночувати і пообідати?

– Так, будуть виготовлені спортові сорочки з її емблемою, також діятиме базар пам'яток, на якому можна буде придбати вироби народного мистецтва. Запрошені на свято також зірки українського спорту, зокрема олімпійська чемпіонка Оксана Баюл, з якими можна буде спілкуватися. Не треба журитися про харчування – на оселі „Тризубівка" готують дуже смачні страви. Також ми подамо в газеті електронні адреси готелів, з якими домовимося про розміщення наших гостей за дешевшими цінами. Діловий комітет радить стежити за повідомленнями і оголошеннями у „Свободі" про хід підготування Олімпіяди і запрошує усіх до участи у ній. Це буде не тільки свято українського спорту, а й вияв єдности нашої громади, цікаве спілкування, незабутні враження.

Фотоспомин про Олімпіяду-2000

Олімпійський вогонь запалює Ігор Даценко з України.

Ігор Чижович вручає почесну візнаку учасниці змагань з бігу української студентської громади у 1936 році Стефанії Вовчок з Філядельфії.

Нагороди Олімпіяди-2000.

Учасниці змагань (зліва): Христя Савицька, Тамара Циган, Таня Лиса, Віра Камінська, Марта Кунаш.

Футбольна дружина „Тризубу".

А це фото з 1995 року – Ігор Чижович з олімпійськими чемпіонами Оксаною Баюл та Віктором Петренком.

Гостра атака з копаного м'яча.

2007-ий був роком...

(Закінчення зі стор. 13)

Саме його гонорар за ці лекції започаткував фонд вшанування академіка Степана Рудницького в м. Тернополі" („Історія української географії". Вип. 15. Тернопіль, 2007, стор. 127).

Справді, 15 років тому, коли Україна переживала значну економічну кризу, мені було соромно брати гонорар за свої лекції про С. Рудницького. Тоді я жартома сказав: „Дайте це на фонд побудови пам'ятника Степану Рудницькому". Тоді я і не подумав, що мій почин дасть такі позитивні результати.

На початку „Року Рудницького" я привіз до Тернополя робочий стіл С. Рудницького з його письмовим начинням (чорнильниця, перо, ніж для розрізування пошти тощо). Як мені сказала дочка С. Рудницького Емілія, батько одержав цей стіл у спадок від свого батька Лева, а від'їжджаючи з Праги в Україну, залишив його сестрі Софії та шваґерові Станіславові в Празі. Виявилось, ще це єдиний речовий предмет, який залишився від С. Рудницького після його розстрілу.

Стіл став експонатом Обласного краєзнавчого музею в Тернополі. Українське географічне товариство прийняло постанову, згідно з якою за цим столом щороку матимуть право сидіти й пером С. Рудницького підписатися переможці географічних змагань. Перших вісьмох стипендистів „Стипендії ім. С. Рудницького та переможців географічних олімпіад за столом С. Рудницького було урочисто нагороджено 7 грудня 2007 року.

Разом з столом автор цих рядків передав тернопільцям оригінали 43 листів С. Рудницького до сестри Софії та шваґера С. Дністрянського, висланих ним з Харкова до Праги в часі, від 1926 по 1932 рік. Тут же я передав в державний архів Тернопільської області ряд рідкісних фотографій та публікацій С. Рудницького, серед яких була і його найвизначніша книга „Ukraina. Land und Volk" („Україна. Земля і люди". Відень, 1916. – 416 стор.), яка вперше на конкретних фактах довела світові, що українці є вповні зформованим народом, який має право на самостійну державу. Разом з матеріялами С. Рудницького я подарував Тернопільському обласному архіву весь архів Станіслава Дністрянського, що охоплює його особисті документи, шкільні свідоцтва, університетські дипломи, депутатський портфель, рідкісні публікації, рукописи десятків його наукових праць тощо.

Багатий рукописний архів Софії Дністрянської за декілька днів перед тим я передав Краєзнавчому музеєві в Ужгороді, разом з канапою, на якій вони обоє померли, срібним заручиновим браслетом, золотим шлюбним перстенем, кухонним начинням, керамікою, тканинами, рідкісними фотографіями, великим олійним портретом С. Дністрянського (роботи М. Івасюка) та графічним портретом Софії Дністрянської (невідомого автора). Отже, в Україну було повернуто не лише меморіяльні речі С. Рудницького, але і спадщину його найближчих родичів.

В рамках „Року Степана Рудницького в Тернопільській області" відбулося кілька важливих заходів пов'язаних з його іменем: наукові конференції, семінари, круглі столи, публікації, виставки, екскурсії та експедиції по слідах С. Рудницького. Було видано пам'ятну марку, спеціяльний конверт тощо.

Не менш урочистим було і завершення Року С. Рудницького наприкінці 2007 року. Головною подією на цей раз була наукова конференція в Тернополі присвячена ювілеям С. Рудницького, що в ній брали участь визначні географи з цілої України. Програма конференції охоплювала 102 доповіді на пленарному засіданні та в сімох секціях.

Стіл С. Рудницького став основним експонатом його експозиції в Тернопільському краєзнавчому музеї. За ним було премійовано вісьмох переможців географічних олімпіяд України. Цікавою була презентація чотирьох книжок про С. Рудницького.

„Рік Степана Рудницького в Тернопільській області" був достойним вшануванням пам'яті українського вченого з світовим іменем, який відмовився від привабливих запрошень кількох европейських університетів очолити катедри географії і виїхав будувати занедбану географію в рідній Україні. За свою любов до батьківщини він поплатився життям, однак спадщина, яку він залишив у своїх наукових працях, в умовах незалежної України ще довго буде джерелом глибокого пізнання рідного краю.

Подібні заходи з вшануванням С. Рудницького відбулися також у Львові. І там, на будинку Національного університету ім. Івана Франка, було відкрито пам'ятну таблицю найвизначнішому українському географові.

Летичів: історія українського підпілля

Недавно я отримала лист від Володимира Борисова, члена Національної спілки журналістів України. В листі він розповідає про борців за незалежність України з Летичева, Хмельницької обл. В листі В. Борисов пише: „Я хочу, щоб про долю цих героїв знало більше людей".

Ірена Біскуп,
Ґалфпорт, Фльорида

Володимир Борисов,
Летичів, Хмельницька обл.

Як відомо, провід Організації Українських Націоналістів (ОУН) перед початком радянсько-німецької війни зформував чотири похідні групи, перед якими було поставлено завдання організувати на покинутих Червоною армією територіях українське громадське і культурницьке життя, вести роз'яснювальну роботу щодо будівництва незалежної Української держави, створювати умови для формування осередків ОУН, готувати кадри для збройної боротьби, вести антинімецьку та антибільшовицьку пропаґанду.

В липні 1941 року один з підрозділів, який входив до похідної групи „Південь", прибув до Летичева. Його командир полковник М. Чарториський розповідає: „Окружними дорогами добралися до Летичева. Це містечко досить розлоге, але, окрім пам'ятників Ленінові і Сталінові, не мало помітних будівель. Німці тут майже не затримувались... З Летичева я порозсилав друзів до навколишніх сіл – Костянтинова, Хмільника, Вовковинців, Козачок, Меджибожа, Лисогірки... У кожному з названих сіл були створені підпільні осередки, а в Летичеві – окружний та районний проводи ОУН".

Безпосередній учасник тих подій, в'язень ГУЛаґу краєзнавець В. Вовкодав пригадує, як у липні 1941 року в Сахни прибули члени ОУН Губенко і Казирук, зібрали схід села, на якому громада обрала старосту села – поважну й авторитетну людину. Також було встановлено три березові хрести учасникам визвольних змагань 1918-1925 років – полковникові армії УНР, подільському отаманові Я. Орлу-Гальчевському, Пилипові Іванову та Михайлові Топорівському.

Передові частини верхмахту, які входили до українських міст і сіл влітку 1941 року, дивувались виявам радости місцевого населення, яке зустрічало їх хлібом і сіллю. Навіть секретар Центрального комітету Компартії України Дмитро Коротченко був змушений констатувати: „Абсолютна більшість населення України не бажала продовжувати боротьбу проти німців, а навпаки, різними способами прилаштовувалася до окупаційного режиму".

Переважна більшість жителів Летичівської округи й гадки не мала про нелюдську расову спрямованість націонал-соціялізму. Вже в перші дні окупації Летичева німці розстріляли велику групу поранених і хворих військовополонених. Населення переконалось: гітлерівський режим нічим не кращий від сталінського. І саме тому в одній з перших листівок, надрукованій летичівськими патріотами, лунав заклик: „Щасливе життя кожного з нас можна побудувати тільки в незалежній від Москви та Берліна Українській державі!".

Основи підпілля ОУН були закладені членами похідної групи „Південь" Зубенком, Казируком, Потапінським і Плащинським. Воно об'єднало лейтенанта Червоної армії Я. Заверуху, студентку Олену Матвєєву, директорів шкіл І. Очківського та І. Яворського, Людмилу Гусар, лісника П. Пантелеймонова, учнів Війтовецької аґрошколи С. Ґарбаренка, Д. Зборовського, Івана та Олексія Сабоданів – братів нинішнього Митрополита УПЦ Володимира Сабодана, передовика сільськогосподарського виробництва М. Демчишина та О. Коваля з Копачівки Деражнянського району, О. Бригаду, В. Мазура, Т. Дудника, Є. Оберемка та десятки інших патріотів-борців за волю рідної землі. На даний час на основі спогадів очевидців тих вікопомних подій я встановив 56 прізвищ підпільників-патріотів.

На теренах Летичівської округи, куди входили Летичівський, Деражнянський і Меджибізький райони, підпілля ОУН розгорнуло справжню „летючкову війну". В летючках лунали заклики: „Український народе! Бери в руки зброю, бо це єдиний шлях до твоєї волі!", „Ставайте до лав борців за вільну і незалежну Україну!", „Хай живе вільна Українська Держава! Слава Україні!".

Восени 1942 року „пропаґандистська війна" переростає в активну збройно-диверсійну боротьбу проти окупантів. Групи підпільників розгромили поліцейську дільницю в Летичеві, поліцейський кущ у Вербці, вчиняли напади на поліцейські відділки у Меджибізькому та Деражнянському районах, знищували живу силу і техніку на шосе Летичів–Вінниця, псували лінії зв'язку, здійснювали диверсії на залізниці в Деражнянському районі.

Боротьбу підпілля ОУН не могли обійти своєю увагою і прокомуністично налаштовані укладачі „Книги Пам'яті України. Хмельницька область", виданої 1996 року, але й для них, напевно, сама згадка про антифашистську боротьбу „бандерівців" є неприйнятною. Автор вступної статті „І твоя частина в Перемозі" І. Шиманський пише: „Суворою пересторогою гітлерівцям та їхнім псам-поліцаям стали диверсії, вчинені підпільниками в Летичеві. В 1943 році вони кинули гранату в поліцейське приміщення, а також підірвали машину з есесівцями. Сміливі дії патріотів викликали переполох серед тих, хто вособлював окупаційну владу в подільському містечку Летичеві, і піднесення серед місцевого населення, яке реально відчуло, що фашистська влада приречена на неминучу загибель. Всіляко підтримувало населення бійців патріотичного підпілля".. Як бачимо, українських підпільників, котрих раніше називали „радянськими" перенесли до „патріотичних".

Арешти летичівських підпільників розпочалися напровесні 1943 року. О. Матвєєва, яка працювала на біржі праці в Летичеві перекладачем, ще встигла викрасти і знищити списки молоді, яку мали відправити до Німеччини, врятувавши від німецького рабства сотні юнаків і дівчат округи. В лабети жандармів один за одним потрапляють В. Мазур, О. Матвєєва, І. Очківський, П. Пантелеймонов, В. Лучков, П. Транчук, І. Яворський, М. Потапінський, Л. Бучик, Т. Дудник, О. Бригида, Д. Зборовський, Ф. Поплавський, О. Слащук, Я. Заверуха, І. Сабодан з Летичівщини, а також О. Коваль, М. Демчишин, І. Бегеба, Г. Чорнолуцький, І. Замрачило, Г. Романишин, Ф. Мрук, І. Прокопов, Г. Гасюк, Ф. Савчук, В. Биць, В. Ткачук із Копачівки Деражнянського району. Вдалося уникнути арешту Л. Гусар та Є. Оберемку. Слободян та Горновий були вбиті під час арешту за спробу опору. Тих, хто не потрапив у ґестапівські лабети, винищили в повоєнний час енкаведисти. В чорних нетрях ГУЛаґу загубилися сліди П. Супруна, В. Бощука та М. Капкана.

Хто ж зрадив таку потужну підпільну організацію? Відповідь є у повідомленні підпільника ОУН про розгортання національно-визвольного руху на Вінничині в 1941-1943 роках: „Вступив я до ОУН в 1941 році по приході німця. Весною 1942 року пішов на вишкіл в західньо-українські землі. Після вишколу вступив до аерошколи в своїй окрузі, де почав організовувати студентів цієї школи й заснував сітку при кінці 1942 року. На наказ пішов у підпілля і зайняв становище шефа зв'язків господарчої округи. Весною 1943 прийшов наказ про творення партизанки в Україні й у зв'язку з цим прийшли в нашу округу Батько, Шуляк і Гай, які мали допомогти нам у роботі.

Покійний Холодний готував собі на заступника (окружного) Гамалію (правдиве прізвище Анатолій Чипура, родом з Києва). Весною 1943 року селяни видали його німцям. Другого дня він почав уже показувати хати наших людей. З його доносів першими впали Олег Брігіда-„Вірний" – згинув у Староконстянтинові, Іван Паньків – окружний, Микола Федоришин– „Залізняк" з Голоскова, Дудник – голова колгоспу с. Лисогірки, Очківський – окружний староста Летичева, Козирук – начальник Окружної поліції в Летичеві, Демчишин з Копачівки, Олександер Коваль-„Лісовик", а крім того ще вісім родин, які було заарештовано. Окружний провідник Зубенко-Холодний пробирався в село, де був провід осередку ОУН. Дорогою вступив до вчителя Б. Лятовського в с. Білецькому, той його радо прийняв, а сам поїхав до Летичева, щоб повідомити жандармерію.

(Закінчення на стор. 24)

Дякуємо Ірені Біскуп за пам'ять

У газеті „Свобода" 20 жовтня 2000 року було опубліковано лист Франі Андрощук „Бібліотека чекає на книжки", на який відгукнулось багато добродіїв з США та Канади. Всім їм щире спасибі за допомогу.

Серед них була Ірена Біскуп, яка передплатила для бібліотеки газету „Свобода". Уже протягом семи років відвідувачі бібліотеки мають змогу її читати. Виявилося, що мама І. Біскуп провела своє дитинство і юність в Летичеві. Потім був довгий і трагічний шлях цієї сім'ї. Батько І. Біскуп був військовиком і в 1930-их був розстріляний. Тепер І. Біскуп мешкає в Ґалфпорті, на Фльориді. Вона пам'ятає розповіді своєї мами про наш край, гарно розмовляє і пише українською мовою.

Наша бібліотека діє в приміщенні, де до 1917 року була аптека. А власником аптеки був Адам Козловський, мамин дядько. Наша добродійка, порадившись з дітьми, вирішила подарувати для Летичівської бібліотеки комп'ютер. Ми були приємно здивовані і вражені, коли в жовтні нам зателефонував з Києва проф. Олександер Білон, який приїхав з США прочитати в університеті курс лекцій. Він повідомив про привезений подарунок. Щиро вдячні йому за те, що згодився доставити комп'ютер в Україну.

Просимо подякувати Ірені Біскуп і всім добрим людям за їх чуйність і допомогу.

Працівники бібліотеки

Чи потрібна українцям „Сміхологія“ Павла Глазового?

З Олексієм Глазовим вперше ми зустрілися на тренуванні рукоборців Києва. А потім був чемпіонат з армспорту, де вперше прізвище О. Глазового пролунало серед імен спортсменів, що запрошуються на подіюм переможців: третє місце було значним досягненням для новачка. Якось, коли ми поверталися з тренування, я побачив у нього книгу Павла Глазового „Сміхологія“.

Пам'ятаю, ще юнаком я любив слухати акторів, які читали гуморески П. Глазового. Мій приятель дещо здивовано перепитав:

– Ти знайомий з творчістю мого батька?

Тепер вже настала моя черга дивуватися. Адже, навіть тримаючи в руках книгу, аналогію між прізвищами я не проводив. Книга виявилась останнім примірником, що залишився від попереднього видання „Сміхології“. Усе ж син поета, не задумуючись, подарував її мені.

Вдома я поринув в світ кумедних персонажів з теперішнього нашого життя. Це було нове відкриття творчости П. Глазового. Книга вразила своїм гострим, влучним гумором. Як чорною ниткою були пронизані всі розділи книги жалем за загубленою, забутою та втраченою українцями мовою.

В різній формі автор доносив до читача цей страшний факт нашого сучасного буття.

Ось звучить біль в словах Тараса Бульби:

Стоїть Бульба остовпілий,
Хита головою.
– По-якому це ти, дівко,
Говориш зі мною?
А дівуля як підскочить:
– Ти што, нєнармальний?
Язик тебє нє нравітся
Наш офіціальний?
– Тобто, як офіціяльний?
Московський чи польський?
– Нєт, – оскалилась дівуля, –
Шулявско-подольскій.

Чи іронія в вірші „Застаріле прізвище“:

Прибіг якось до райради
Тягнирядно Сава.
– Хочу прізвище змінити.
Ось моя заява.
Бо це в мене застаріло,
Допотопним стало.
Я нове собі придумав:
Тягниодіяло.

Чи легкий смуток в вірші „Не в своїй тарілці“:

Прибув Сава до Києва
З дружиною в парі.
Продавали сало, м'ясо
Й масло на базарі.
З покупцями торгувались,
З людьми говорили.
Потім пішли Хрещатиком
До Дніпра на схили.
А звідтіль як повертались,
Мовив Сава жінці:
– Давай чтокать, бо невдобно,
Що ми українці.

То гострий докір у творі „Двоязикі“:

Типами двомовними
Виростають діти,
З погляду духовностити –
Як гермафродити.
Змалку воно „якає“,
А, підрісши, „какає“
Й виросте мурлякою
З мовою двоякою.
Чим душа наповнена
Буде в лоботрясa?
Чхать йому на Пушкіна,
Чхати й на Тараса,
Наплювать на край той,
Де родила мама.

З засиллям російської мови в повсякденному житті в Україні мені доводиться зіштовхуватися практично кожен день. Теперішня міська, зокрема київська, молодь практично вже забула рідну мову. „Круто“ розмовляти російською! А „легкий суржик“ бабусь в транспорті навіть приємно тішить вухо.

Що ж нас чекає вже через 20 років? Як це не страшно, але розуміння накриває тебе мимоволі чорною хвилею: Зникне мова – зникне народ. Залишаться споживачі – без нації та без духовности. Перелік їх цінностей буде приблизно такий:

Аби харч хороший
Та добряча ставка –
Він вам стане рачки
Й цуциком загавка.

Хто пам'ятає, як раніше діти мріяли бути космонавтами, пілотами, геологами, вченими?

Зараз будь-хто може запитати у малюків, ким вони хочуть стати в дорослому житті. Спитайте і переконаєтесь в тому, що цінності наступних поколінь українців діяметрально змінилися. Тепер хочуть бути олігархами, підприємцями, банкірами та звичайно ж – „шовменами“ та суперзірками. В цьому процесі першу скрипку відіграє телебачення та преса. Під її впливом повільно, на рівні підсвідомости, йде невпинно процес нав'язування нам оманливих цінностей, які роблять нас безмовним та бездумним стадом.

Підвести риску під цим відступом в сторону сучасної „української“ культури та мови можна словами того ж Тараса Бульби:

– Що ж це скоїлося з вами?
Що це за порядки?
До чого ви дожилися,
Ледачі нащадки?
Вас давно завоювали
Без війни, без бою
Протухлою ковбасою
Й кислою бурдою.
Засмоктали Україну,
Як клопи, як воші,
Як короста з лишаями,
Чужоземні гроші.

На основі таких невеселих роздумів і виникла думка видати в світ нову „Сміхологію“ П. Глазового. Вона і розвеселить своїм гострим гумором, і примусить задуматись своєю гострою сатирою.

„Сміхологія“, доповнена самим автором, три роки пролежала на полиці, і чудово, що вона вийшла в світ зараз, до 85-річчя з дня народження поета. Таким чином віддамо нашу шану великому гумористові, нашому землякові Павлові Глазовому:

Коли у мене на могилі
Чудесний виросте будяк,
Хотів би я, щоб друзі милі
Про мене згадували так:
– Ти пам'ятаєш Глазового?
Невже забув? Це ж той Павло,
Який життя прожив для того,
Щоб людям весело було.

Олександер Стебеляк
Київ

Книга Павла Глазового „Сміхологія“ містить 900 найкращих творів поета. Дізнатися про придбання книги можна за електронними адресами: smihologiya@ukr.net або smihologiya@bigmir.net. Тел.: (380-66) 724-6647.

МАЛЯТА Й ДОШКІЛЬНЯТА

Павло Глазовий

Де беруться діти

– Де взялися ми? – онуки
Спитали в бабусі.
А бабуся пояснила
В старовиннім дусі:
– Тебе знайшли у капусті,
Тебе – в бараболі.
Тебе знайшли під вербою,
Тебе – на тополі.
Тебе знайшов на соломі
Біля клуні татко.
І тут раптом обізвалось
Якесь онучатко:
– От сімейка, так сімейка!
Хоч тікай із дому !
Хоч би одне появилось
На світ по- людському!

Бойова коляска

У пивничці по секрету
Розказав Кузьмі Мартин:
– Ах , який, аби ти бачив,
Народився в мене син!
Жінка просить: „Ти коляску
Пошукав би для синка“.
А чого б я мав шукати?
Їх завод наш випуска.
Потихеньку-помаленьку
Обійшов я сім цехів
І деталей назбирати
Для колясочки зумів.
Всі їх виніс під полою
У вахтерів на очах,
А тепер сиджу, збираю
У повітці по ночах.
Так і сяк тулю деталі ,
І назад, і наперед,
А виходить не коляска,
А зенітний кулемет.
Тільки ж ти про це нікому
Язиком не торохти!..
Буде синові моєму
З чим у армію піти!

Таткова радість

Тато хвалиться синочком:
– Хто б мені повірив ?
Три годочки, а вже знає
Всіх тварин і звірів.
Тітка книгу товстелезну
Дістає із шафи.
– Що оце ? – кива на зебру.
– Це такі зирафи.
– А оце? – осла підносить.
– Це таке лосятко.
– А оце ? – на мавпу тиче.
– А оце мій татко .

Близнята

Тракториста молодого
Гриця Воротила
Повідомили: „Близняток
Жінка народила“.
Він біжить до родбудинку,
Дума: два синочки,
А насправді їх там більше:
Син та ще й дві дочки.
Вскочив Гриць до коридору,
Не пускають далі:
– Гляньте в шибочку,
– говорять,
– Он де ваші лялі.
Гриць у шибку заглядає:
– Бачу дві дитини.
А що в третьому пакунку?
Запасні частини?

Летичів...

(Закінчення зі стор. 23)

Прибуло 40 шуцманів та німців, які оточили школу, де спав Холодний. Він ранив одного шуцмана, гранатою вбив старшину жандармерії. Німці почали стріляти у нього, а він з укриття відстрілювався. Бій тривав чотири години. Нарешті вороги підпалили будівлю. Холодний застрілився і згорів.

Кілька днів після цього випадку А. Чипура (Гамалія) затримав якусь дівчину. Вона його звалила на землю, але на поміч прийшов кучер і вони привели дівчину до Старокостянтинова, де розстріляли... Анатолій Чипура мав 23 роки, уродженний у Києві. За німців був монтером в Голоскові біля Меджибожа. Там оженився і від 1942 року був членом ОУН, поки не зрадив. Жінка його Надя Магдін була зв'язковою.

Фашисти були задоволені: підпілля розгромлене. 26 липня 1943 року на нараді сільських старост і голів громадських дворів Летичівського району, окружний комісар Гамер говорив: „Не бійтеся бандитів! Час неспокою минув, кожен може вернутися до праці“. Заарештованих підпільників відправляють до Старокостянтинівського ґестапо в розпорядження штурмбанфюрера Графа, який вирізнявся лютим норовом. Я. Заверуху вбили пострілом в потилицю, а тіло кинули в яму з нечистотами. Володю Лучкова із Ставниці катували так, що в нього повипадали очі з зіниць. І. Сабодановi заганяли під нігті голки, здирали дротяними щітками шкіру, розчавлювали дверима пальці рук. О. Матвєєву та Оксану (прізвище невідоме, вона була з похідної групи „Південь“) зв'язали спина до спини і цькували собаками.

Правду про останні дні життя українських патріотів в Старокостянтинівській тюрмі донесли у своїй пам'яті до наших днів заручники, а також підпільники, які були засуджені до каторжних робіт в Німеччині.

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“ ЗА СІЧЕНЬ 2008 Р.

250	дол.	УНС 125-ий Відділ	Чикаґо, Іл
80		Рожак Петро	Філядельфія, Па.
35		Мусій Юрій	Етобіко, Онтаріо, Канада
25		Боївка Михайло	Лорейн, Огайо
		Дубек Тадей	Сарнія, Онтаріо, Канада
		Козбур Тарас	Буена Парк, Каліф.
		Пундії Павло і Оришеда	Чикаґо, Іл.
15		Барон Дарія	Честер, Ва.
		Берегулько Павло	Колумбія
		Бойцуняк Олена	Ворен, Миш.
		Гоголі Михайло і Марія	Етобіко, Онтаріо, Канада
		Кривулич Мирослав	Амстердам, Н. Й.
		Кушнірук О.	Чикаґо Іл.
		Мірчук Ігор	Вілов Ґров, Па.
		Верхогляд Микола	Ґлендейл, Гтс, Іл.
		Волощук Петро	Дорчестер, Мас.
10		Балинський Георгій	Сі Гірт, Н. Дж.
		Бах Аріада	Ню-Йорк, Н. Й.
		Царик Ростислав	Фрідонія, Н. Й.
		Івасечко Ольга	Мільбурн, Н. Дж.
		Данчук Павліна	Джерзі Сити, Н. Дж.
		Гавірко Зиновія	Дерфілд Біч, Фла.
		Гончак Іван	Йонкерс, Н. Й.
		Івасечко Ольга	Мільбурн, Н. Дж.
		Калман Ніна	Форт Колінс, Кол.
		Кавас Михайло	Парма, Огайо
		Мацюк Богдан	Берлін, Мд.
		о. Малаховський Юрій	Флишінґ, Н. Й.
		Щебетюк Марія	Норт Порт, Фла.
5		Биковський Микола	Гамілтон, Н. Й.
		Данилюк Анна	Ворен, Миш.
		Данилишин М.	Вудсайд, Н. Й.
		Дзвінка Михайло	Норт Порт, Фла.
		Городиський Андрій	Бордентавн, Н. Дж.
		Кащун Василь	Бронс, Н. Й.
		Казанівський Орест	Чикаґо, Іл.
		Кучарська Ольга	Монреаль, Квеб., Канада
		Куйдичі Іван і Ніна	Вінеленд, Н. Дж.
		Мізюк О.	Порт Оранж, Фла.
		Мудрак Марія	Бруклин, Огайо
		Мирошниченко Галина	Танерсвіл, Н. Й.
		Петруша Іван	Трой, Миш.
		Стасишини Люба і Оленка	Елкрідж, Мд.
		Васічко Іван	Картерет, Н. Дж.
		Разом	**795 дол.**

Щиро дякуємо всім за фінансову підтримку „Свободи“ – найстаршої української газети в світі

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСоюзу в Дітройті,

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 2-го березня 2008 р., о гоф. 1-ій по пол.

в Українському Культурному Центрі
26601 Ryan Road, Warren, MI 48091

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішаючим правом голосу: члени управи Окружного комітету, конвенційні делеґати та по два делеґати наступних відділів:
20, 82, 94, 165, 174, 175, 292, 341

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьмуть участь:
Анатолій Дорошенко – Почесний член Головного Уряду УНСоюзу

За управу Округи

д-р Олександер Серафин – голова Округи
Роман Лазарчук – секретар
Михайло Шумило – касир

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ **„Свобода“** ☐ **„The Ukrainian Weekly“**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС) ....

Ім'я і прізвище ....

Адреса ....

....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

....

Число телефона: ....

Зголошення присилати до: Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
Переведення зміни адреси триває 1-2 тижні.

ДО СОРОКОВИН ВІДХОДУ

У світлу пам'ять д-ра Романа Смика

ЧИКАҐО. – 25 грудня 2007 року відійшов у вічність добрий батько і дідусь, наш незабутній приятель і великий меценат української культури св. п. д-р Роман Смик. Прожив він 89 років, сповнених любов'ю і працею для родини, своїх пацієнтів та для українського народу.

Народився Р. Смик 3 жовтня 1918 року в селі Жовчів, Івано-Франківська обл., у священичій родині о. Петра і Ростислави (з Кузелів) Смиків. Був племінником письменника Богдана Лепкого. Середню освіту здобув в українських гімназіях в Бережанах і в Станиславові (тепер Івано-Франківськ). В 1937 році почав медичні студії в Краківському університеті, які закінчив у 1945 році в Берлінському університеті. Згодом спеціялізувався у Ерленґенському університеті (Німеччина), де я мав честь з ним познайомитися.

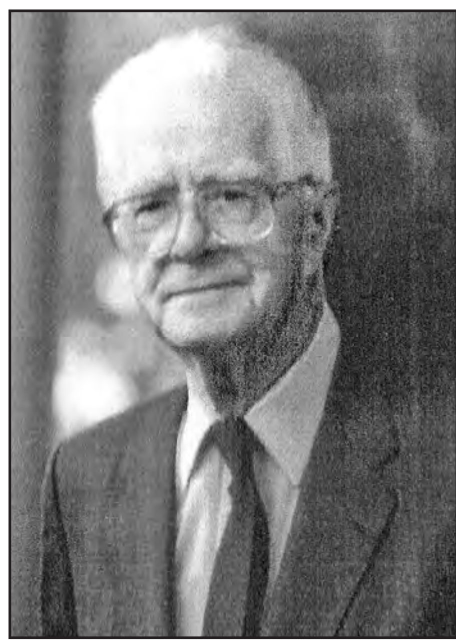
В 1950 році еміґрував з родиною до Америки, де згодом провадив приватну лікарську практику в штаті Ілиной. Він належав до Українського лікарського товариства Північної Америки (УЛТПА) та Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) в Чикаґо, був меценатом Українського національного музею, будівничим собору свв. Володимира і Ольги та Українського культурного осередку в Чикаґо.

Р. Смик був одружений з Лідією Кожушко (з 1946 року), з якою виховав трьох синів – Євгена, Марка та Романа. Всі вони мають свої родини. На жаль, його дружина захворіла і померла в 1988 році.

В 1990 році взяв участь у Лікарському конґресі в Києві й у Львові, відвідав рідні сторони в західній Україні. В липні 1991 року взяв участь в організації першого музею і пам'ятника Богданові Лепкому в селі Жукові біля Бережан. Був організатором і фундатором кількох виставок, присвячених Б. Лепкому.

Д-р Р. Смик цікавився музейними справами, передовсім філателією і пропам'ятними виданнями. Він організував і очолював Патріярший фонд єпархії св. Миколая, спонзорував і видав ряд філателістичних і пропам'ятних видань, пов'язаних переважно з особою Патріярха Йосифа, опублікував ряд оглядів таких видань в діяспорі, а повну збірку „Блаженніший Патріярх Йосиф у філателістичних і пропам'ятних виданнях помісної УКЦ" передав ювілярові в його 92-річчя. Виготовив також виставки філателістичних і пропам'ятних видань, які були представлені в США, Канаді, Австралії і в Україні, подарував їх ряду музеїв. Був почесним членом УЛТПА, Українського канадського музею-архіву Альберти в Едмонтоні, одним із спонзорів будівництва Українського Католицького університету та собору св. Софії в Римі, Фундації ім. Богдана Лепкого. За своє меценатство д-р Р. Смик удостоївся численних відзначень і нагород.

В неділю, 30 грудня 2007 року, Архимандрит о. Іван А. Кротець, о. Олег Кривокульський, о. Микола Бурядник та о. Ігор Кошик в соборі свв. Володимира і Ольги відправили Парастас і Панахиду, при милозвучному співі церковного хору. Після Панахиди мали прощальні слова його гімназійний товариш Орест Городиський та голова парафіяльної ради Олег Караван. В понеділок, 31 грудня, відбулися похоронні відправи в соборі свв. Володимира і Ольги, де парох о. І. Кротець мав релігійну й патріотичну проповідь.

Д-р Роман Смик (1991 рік).

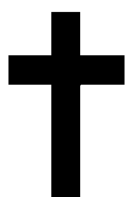
Покійного поховали на цвинтарі св. о. Миколая в Чикаґо, біля могили його дружини. О. О. Кривокульський відправив останню Панахиду та запечатав домовину на вічний відпочинок. Після похорону відбулася тризна у готелі „Пшебили", де родич покійного Роман Назаркевич мав слово-спомин про нього, а д-р Павло Пундій попрощав покійного від УЛТПА та осередку НТШ в Чикаґо.

Вічна Йому пам'ять!

Д-р Павло Пундій

Подружжя Лідія і д-р Роман Смики (1946 р.).

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

з невимовним сумом повідомляє членів Головного Уряду, членів 7-го Відділу та всіх членів УНС, що 25 січня 2008 р. відійшла у вічність

св. п.

ГЕЛЕН СЛОВІК

Покійна впродовж 54 років віддано виконувала працю секретаря 7-го відділу УНСоюзу в МкАду, Па.

Висловлюємо щире співчуття мужеві Адолфові, дітям Данилові, Робертові, Вілляму та Христині з їхніми родинами та дальшій родині Словіків.

Пам'ять про Покійну буде завжди з нами!

Вічна Їй Пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

В пам'ять побратима-краянина

ГАРТФОРД, Конектикат. – 14 грудня 2007 року раптово помер один із наших поетів-початківців – Іван Батіско. Він народився 26 травня 1971 року на Тернопільщині, в селі Оліїв. До Америки приїхав в 1992 році. В компанії „Capitol Recycling", де він працював, користувався великою повагою. За короткий час був переведений на позицію оператора-супервайзера. Був активним членом Українського народного дому та організації „Краяни".

І. Батіско був товариський, веселий, а понад усе –талановитий. Він міг експромтом годинами читати поезії, співати пісні, розповідати смішні історії. Він був великим мрійником і доброю людиною. Своїми доброчинними ділами служив за приклад для наслідування, підтримував в Україні не тільки свою родину, але і бідних та нужденних.

Мріяв створити сім'ю, тому, при можливості, їздив в Україну, щоб там знайти подругу життя. Його першим благодійним вчинком було відвідання дитячого будинку в Україні, де він купив для дітей багато забавок, а Америці розповідав, як тішилися діти його дарунками. Коли одружився і народилась його донька Настуня, то наче крила дістав. Батьківські почуття переповнювали його, тішився кожним рухом і поглядом своєї маленької доні.

Кожної неділі І. Батіско співав в хорі церкви св. Михаїла. Тембр його голосу відрізнявся від інших м'якістю звучання. Йому, як і кожному еміґрантові, було нелегко, довелося перебороти перешкоди, тяжко працювати, щоб стати на ноги і утвердитися на чужині. Виручала його українська пісня. він або сам співав, або шукав таку ж саму співучу душу, щоб у парі поспівати. Хоч зовні він був невеликий на зріст та делікатної структури, а все ж володів велетенською душею. Таким він назавжди залишиться в думках і молитвах тих, хто його знав, хто жив і працював поруч з ним.

Галина Думанська,
голова товариства „Краяни"

Вже осінь надходить
у краї чужому,
Вже небо не те, як було.
На другий рік я поїду додому,
У рідне, батьківське село.
Там хата моя
на горбочку стоїть,
Обсаджена вся ясенами.
Так хочеться знову
хоча лиш на мить
Пройтися своїми стежками.
Де по малину у ліс я ходив
В Дубину, що близько від хати.
З криниці з-під лісу я воду носив,
Й суниці ходив я збирати.
Там церква на горбі
велично стоїть
І світить своїми хрестами.
Так хочеться знову
туди полетіть,
На могилу до рідної мами.
В чужину поїхав я долю шукать,
Щоб легше було всім нам жити.
Почав я родині своїй помагать
Хотів я усім догодити.
Рідна ненька мене все чекала
Так хотіла побачить мене,
Завжди на подвір'ї
мене виглядала
Й дивилась на небо сумне.
Ждала на сина вона із-за океану
Та й пішла спочивати
у темную яму,
Залишивши смуток і біль на душі
Тепер лиш приходить
до мене у сні.

Іван Батіско

З глибоким смутком повідомляємо рідних, приятелів і знайомих, що у вівторок, 5 лютого 2008 р. відійшов у Божу вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО, ДІДО, БРАТ і ВУЙКО

СВ. П.

д-р БОГДАН БУРАЧИНСЬКИЙ

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 8 лютого 2008 р., о год. 7:30 веч. в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

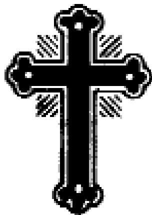
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 9 лютого о год. 9:30 ранку в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, а відтак на Українському православному цвинтарі св. Андрія Первозваного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Залишилися в глибокому смутку:

дружина – МИРОСЛАВА
сини – БОРИС з дружиною ОКСАНОЮ
– АНДРІЙ з дружиною ВАЛЕРІЄЮ
внуки – ЕРИК, МАРКО, ДЕНИС, АНДРІЙ і АДРІЯНА
– ДІЯНА з мужем МАРКОМ ПОПОВИЧОМ
сестра – КСЕНЯ ДАНИЛИШИН з мужем ЯРОСЛАВОМ
сестрінки – ХРИСТЯ і АДРІЯН ЦЬОЛКИ з дітьми АДЬОМ і ДАНЬОЮ
– РЕНЯ і ЮРКО СТАСУЛИ з донями ОЛЕНОЮ і УЛЯНОЮ.

Замість квітів родина просить складати пожертви на:

- St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church
719 Sanford Ave., Newark, NJ 07106,
- Children of Chornobyl Relief and Development Fund
60-C North Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981,
- Ukrainian Catholic University, Lviv, Ukraine.

Ділимося сумною вісткою з родиною, приятелями і знайомими, що 6 січня 2008 р. в соняшному Голівуді, Фла. після довгої і тяжкої недуги на 87-му році життя відійшов від нас у вічність наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ЛЮБОМИР ГАНКЕВИЧ

нар. 15 червня 1920 р. у високопатріотичній священичій родині в селі Дзвиняч коло Заліщик, Тернопільської обл.

ПАНАХИДА була відправлена 14 січня 2008 р. в похоронному заведенні Музика в Чикаґо.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 15 січня в катедрі св. о. Миколая, а відтак тіло Покійного перевезено на вічний спочинок на цвинтар св. о. Миколая в Чикаґо.

В глибокому смутку залишена родина просить про молитви за спокій Його душі.

Дружина – Міра
доні – Люба Ваюла з мужем Йосипом і дітьми Юстином і Юлею
– Ліда Рандольф з мужем Рідом
– Рома Кларк з мужем Павлом
син – Борис з донею Наталею
братанка – сестра Іренея ЧСВВ
братанок – Ярослав Ганкевич з родиною
та численна родина в Каліфорнії, Ню-Йорку, Балтиморі, Канаді і Україні.

Вічна Йому Пам'ять!

Президія Середовища Української Головної Визвольної Ради ділиться сумною вісткою з Членами й українською громадою, що 6 грудня 2007 р. переставився у Божу вічність, на 99 році багатотрудивого життя

СВ. П.

мґр. ОРЕСТ МИКОЛА ЛИСИНЕЦЬКИЙ

Народжений 26 вересня 1908 р. у с. Гвозді, що на Івано-Франківщині.

Член Середовища УГВР. Гімназійний учитель, колишній командант табору Сомме касерне в Ауґзбурзі, громадський і політичний діяч.

Дружині Іванні, дочкам Христині, Татіяні й Ірині та синові Александру з родинами й онукам і правнукам складаємо глибоке співчуття.

Вічна Йому Пам'ять!

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Висилаючи посмертні оголошення, просимо подавати числа своїх телефонів.

Оголошення можуть бути оплачені кредитовими картками:
VISA, MASTER CARD або AMERICAN EXPRESS

РЕКЛЯМА • ОГОЛОШЕННЯ • ПОВІДОМЛЕННЯ • *Марійка Оцісвавська 973-292-9800 #3040*